

**ZALAEGRSZEG MEGYEI JOGÚ VÁROS
POLGÁRMESTERÉTŐL**

☒ 8901 Zalaegerszeg, Kossuth L.u.17-19. ☎: 92/502-106, fax: 92/311-474.
E-mail: mayor@zalaegerszeg.hu

.....napirendi pont

ELŐTERJESZTÉS

**Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése
2020. szeptember 10-i ülésére**

Tárgy: Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Idősügyi Konceptiója [2020-2023.]

Előterjesztő:

Balaicz Zoltán
polgármester

Készítette:

Humánigazgatási Osztály
Hutnik Eszter intézményfenntartó szakreferens

Egyeztetve:

Zalaegerszegi Gondozási Központtal

Tárgyalta:

Szociális, Lakás és Egészségügyi Bizottság
Ügyrendi, Jogi és Vagyonnyilatkozatot Ellenőrző Bizottság
Gazdasági Bizottság
Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Idősügyi Tanács
Roma Nemzetiségi Önkormányzat
Ukrán Nemzetiségi Önkormányzat

Közgyűlésre meghívást kap:

Törvényességi és tartalmi, formai szempontból ellenőrizte: Önkormányzati Osztály

Tisztelt Közgyűlés!

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Közgyűlése 2012. december 20-i ülésén, a 252/2012. sz. határozatával fogadta el a város 2012-2015., majd a 2016. június 16-i ülésén, a 122/2016. sz. határozatával fogadta el a város 2016-2019. év közötti időszakra szóló idősügyi koncepcióját.

Fontosnak tartottuk a program monitoringját, ezért a célok teljesülésének figyelemmel kísérésére érdekében évente beszámoltunk a közgyűlésnek a célok megvalósulásáról és az elvégzett tevékenységekről.

A koncepcióban meghatározott feladatok megvalósítása érdekében az elmúlt 4 évben a közgyűlés **9.500 eFt összegű pénzügyi forrást** biztosított, melynek felhasználása a Városi Idősügyi Tanács hatásköre.

A 2020-2023. évekre vonatkozó koncepció céljai – a részletes helyzetelemzés alapján – **6 fő** témacsoportba sorolhatók

- 1. Az idős ember, mint családi és társadalmi erőforrás, közösségformáló erő,*
- 2. Az idős ember tudatos gazdasági, kulturális és esetenként szociális tényező,*
- 3. Az idős ember identitását erősítő, önmegvalósító közösségei, érdekképviseletei támogatása, továbbá e közösségek egy más közötti, valamint az idős emberek közötti információ-áramlásának elősegítése,*
- 4. Az idős korúak szükségleteit biztosító szolgáltatások támogatása, a szolgáltatásokhoz való hozzáférés elősegítése,*
- 5. Az idősek biztonság érzetének erősítése, biztonságának védelme,*
- 6. A mentálisan vagy szociálisan ellátásra szoruló idős emberek ellátásának biztosítása.*

Az egyes célokon belül témacsoportokon belül számos kisebb cél, és feladat került megfogalmazásra, amelyek mind az idősek életminőségének javítását, társadalmi megbecsülésük elősegítését, aktivitásuk, személyes részvételül erősítését szolgálják.

A koncepció elkészítése során törekedtünk arra, hogy a helyzetfelmérés és a problémák feltárását követően az elérendő célok kerüljenek megfogalmazásra. Ezekre alapozva történjen meg az célok megvalósulását eredményező cselekvési irányok elfogadása, majd pedig azok gyakorlati megvalósítása feladatterveinek végrehajtása.

A Szociális, Lakás és Egészségügyi Bizottság - 9 igen, egyhangú szavazattal – az előterjesztést közgyűlési tárgyalásra alkalmasnak tartja [48/2020. (VIII.31.) határozata]

Az Ügyrendi, Jogi és Vagyonyilatközlő Bizottság az előterjesztést megtárgyalta és 8 igen, egyhangú szavazattal a közgyűlésnek elfogadásra javasolja. [83/2020. (VIII.31.) határozata]

A Gazdasági Bizottság az előterjesztést 16 igen, egyhangú szavazattal támogatta [70/2020. (IX.02.) határozata]

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Idősügyi Tanácsa a tájékoztatót 7 igen egyhangú szavazattal elfogadásra ajánlja a közgyűlésnek [3/2020. (IX.02.) határozata]

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata Képviselőtestülete
„Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Idősügyi Konceptiója (2020-2023.)” című előterjesztéssel egyetért, elfogadásra ajánlja a Közgyűlésnek.
[ZMJV RNÖK 28/2020. (IX.01.) határozata]

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Ukrán Nemzetiségi Önkormányzata Képviselőtestülete
„Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Idősügyi Konceptiója (2020-2023.)” című előterjesztéssel egyetért, elfogadásra ajánlja a Közgyűlésnek.
[ZMJV UNÖK 22/2020. (IX.01.) határozata]

Kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Idősügyi Konceptióját megtárgyalni és elfogadni szíveskedjen!

Határozati javaslat:

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése elfogadja Zalaegerszeg Megyei Jogú Város 2020-2023. évre vonatkozó Idősügyi Konceptióját.

A közgyűlés felkéri a polgármestert a konceptióban foglalt feladatok folyamatos figyelemmel kísérésére, továbbá, hogy a konceptió céljainak megvalósításáról a konceptió félidejében 2022. februárban készítsen tájékoztatót, és azt terjessze a közgyűlés elé.

Határidő: 2022. február 28.

Felelős: Balaicz Zoltán polgármester

Zalaegerszeg, 2020. szeptember 03.

Balaicz Zoltán
polgármester

ZALAEGERSZEG MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK IDŐSÜGYI KONCEPCIÓJA

2020-2023

"Tiszteld őseidet, mert rajtuk keresztül nyertél életet, és örököltél Istent és Hazát"
(Wass Albert)

I.

BEVEZETÉS

Az aktív időskor, aktív idősödés fogalmát a WHO, az ENSZ Egészségügyi Szervezete vezette be. Az aktív időskor egyénre és egy-egy társadalom idősödő populációjára egyaránt vonatkoztatható, egészségben és fizikai, szellemi és mentális kapacitások birtokában megélt időskort jelent. Az aktivitás fogalma azonban nem mosható össze a munkaerő-piaci aktivitással, ez kulturális, gazdasági társadalmi, közéleti aktivitást jelent.

Az ENSZ közgyűlése 1991-ben nyilvánította október 1-jét az Idősek Világnapjává.

1999. év volt az Idősek Nemzetközi Éve, melynek üzenete a minden korosztály számára kedvező társadalom kialakítása négy fő dimenzió mentén, amelyek a következők:

- az élethosszig tartó fejlődés lehetősége,
- a generációk közötti kapcsolatok biztosítása,
- az idős emberek helyzete,
- a társadalom elöregedésének kezelése.

2002-ben került sor a Madridi Idősügyi Nemzetközi Cselekvési Terv megfogalmazására. Célkitűzésként az alábbi irányvonalakat határozták meg:

- Az idősebb emberek és a fejlődés.
- Az egészség és jó közérzet elősegítése idős korban.
- Gondoskodás kedvező és támogató környezetről.

Az Országgyűlés ennek szellemében a 81/2009. (X. 2.) OGY határozatával elfogadta az Idősügyi Nemzeti Stratégiát 2009-2034-ig. Idősügyi Nemzeti Stratégia meghatározza a fejlesztendő területeket, a stratégiában foglaltak komplex gyakorlati végrehajtásának megvalósítását.

Az Európai Parlament és a Tanács döntése alapján a 2012-es év „*az aktív idősödés és a nemzedékek közötti szolidaritás*” európai éve. E kezdeményezés igyekszik ráirányítani a figyelmet arra, hogy Európában minden eddiginél hosszabb ideig élnek az emberek, és idősebb éveiket is egészségesebben töltik, mint korábban. Rámutat emellett arra is, hogy mindez lehetőségeket tartogat számunkra. A tevékeny, aktív időskor nagyon fontos a nemzedékek közötti szolidaritás fenntartásában is azokban a társadalmakban, amelyekben egyre több az idős ember.

Az ENSZ „A világnépesség öregedése – 1950–2050” című, 2000-ben közzétett kiadványa szerint az emberiségnek már több mint egyötödét, Európában 36–37 %-át 60 éven felüliek teszik majd ki. A demográfiai öregedés következtében az eltartottak száma nő, míg a munkaképes korúak (15–64 évesek), társadalombiztosítási értelemben az eltartók, száma csökken. Ennek az arányváltozásnak súlyos gazdaságpolitikai következményei is várhatóak. Az öregedő társadalom problémája közösségi szintű megoldáskeresést igényel.

A népesség öregedésével járó társadalmi, demográfiai problémák az elmúlt évtizedekben világszerte az érdeklődés középpontjába kerültek. 2025-re Európa népességének mintegy egyharmada eléri, vagy meghaladja 60. életévét, ezen belül is a 80 évesnél idősebbek száma különösen jelentős mértékben nő majd. A jövőben az idős emberek az európai népesség növekvő részarányát fogják képezni. Ezt a hatást csak fokozza, hogy az életkörülmények jelentős javulásának hatására fokozatosan növekszik a várható élettartam is. Ez a tendencia óriási hatást gyakorol Európa egész társadalmára. A változásnak számos gazdasági, kulturális, illetve közegészségügyi és szociális vonatkozása van már jelenleg is.

Különböző stratégiák kidolgozására, a társadalom struktúráinak átalakítására van szükség az idősödő lakosság életminőségének javítására és fenntartására, hiszen az egészség – az idősek egészsége is – a gazdasági növekedés és versenyképesség meghatározó tényezője.

Napjainkban a fejlett országok társadalmainak, közösségeinek olyan globális kihívásokkal kell szembenézniük, amelyek halaszthatatlan szemlélet- és gondolkodásmód-váltást követelnek mind a társadalom működése, mind pedig az egyének élettervezése szintjén. A globális kihívások közül a legfontosabbak közé tartozik a társadalmi idősödés és a népességfogyás, amelyek a klímaváltozással és az új ipari forradalommal együtt sürgős és komplex társadalompolitikai paradigmaváltást igényelnek.

A globális kihívások eredményeként megszülető új idősödéspolitikai paradigma kulcskifejezései:

- A tapasztalati és tudástőke egyéni és társadalmi hasznosítása.
- Együttműködés és a társadalmi szolidaritás kultúrájának erősítése.
- A közösségépítés támogatása, a társadalmi piac fejlesztése.
- A nemzedékek közötti összetartás fejlesztése.
- Az ezüstgazdaság lehetőségeinek felismerése, kiaknázása.

Az egyik legelterjedtebb társadalmi sztereotípa az, hogy az idősök tehetetelt jelentenek a közösségnek. Ehelyett arra szükséges fordítani a figyelmet, hogy milyen lehetőségek rejlenek az idősökben, például a foglalkoztatás vagy a társadalmi ellátórendszerek területén.

A produktív idős kor, a személyi harmónia társadalom számára is érték. Tehát nem pusztán arról van szó, hogy a közösség „eltart” egy idős embert, de a társadalomnak továbbra is hasznot hajtó, értékteremtő tagja marad. A társadalmi megbecsülés hozzájárul a tevékenység önértékelést fenntartó emeléséhez.

Időskorban fokozottan áll a lelki egészség alaptétele: „ép testben ép lélek”. Minden korban, de az idősök esetében különösen kell ügyelni a testi egészség egyensúlyban tartására. Számos betegség, mely a lelki harmóniát is veszélyezteti, lelkiismeretes ellenőrzéssel kiszűrhető, elhárítható.

Az öregkor lelki egészségvédelmében az egyik legfontosabb tényező az aktivitás és a mobilitás és annak megtartása. Az egyéni tevékenység, annak intenzitása és minősége kifejezi, hogy mennyire tartja magát az egyén fiatalnak.

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Közgyűlése is, kiemelt feladatának tekinti az „idősbarát” politika megvalósítását. 2007-ben a város elnyerte a „Zala Megye Idősbarát Önkormányzata” kitüntető címet. Szintén az idősök ügye iránti elkötelezettség jeleként a közgyűlés 2010. októberében létrehozta az Idősügyi Albizottságot.

A fenti előzmények folytatásaképpen Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Közgyűlése az Idősügyi Nemzeti Stratégia és az Országos Idősügyi Tanács által elfogadott Idősügyi Karta célkitűzéseinek és elveinek érvényesülése érdekében 2012. május 1-jei hatállyal - konzultatív, véleményező, javaslattevő testületként – 40/2012. (IV.12.) határozatával létrehozta Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Idősügyi Tanácsát (a továbbiakban: Idősügyi Tanács).

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Közgyűlése – a fentiekre figyelemmel – Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Idősügyi Tanácsa ajánlására fontosnak tartja idősügyi koncepció elfogadását.

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzatának Idősügyi Koncepciója először a 2012-2015-ös majd a 2016-2019-es évekre vonatkozóan került elfogadásra.

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata az idősügy területén végzett kimagasló és példamutató tevékenységének elismeréseként 2013. évben „**Idősbarát Önkormányzat Díj**”-ban részesült. A Zala Megyei Önkormányzat szintén 2013. évben az idősügyi tevékenység területén a kötelező jogszabályi feladatokat meghaladóan végzett kimagasló tevékenységéért az **Év Zalai Idősbarát Önkormányzata** díjat adományozta városunknak.

Jelen koncepció elkészítésének irányvonala az, hogy egy általános helyzetfelmérés megállapításainak alapadatait kiindulási állapotnak tekintve törekedjen a problémák feltárására és ezek alapján benne az elérendő célok kerüljenek megfogalmazásra. Ezekre alapozva pedig történjen meg az célok megvalósulását eredményező cselekvési irányok elfogadása, majd vegye számba gyakorlati megvalósítás lehetőségeit, és azok végrehajtásának módozatait. Fontos a program megvalósulásának ellenőrzése, ezért a célok teljesülésének figyelemmel kísérése is a koncepció része.

/A helyzetfelmérés statisztikai adatait a koncepció melléklete tartalmazza/

A koncepció kialakítása kapcsán néhány előzetes sztereotípiát is vizsgálat tárgyává tettünk. Ezek legfontosabbika az, amelyik csak egészségügyi, szociális kérdésnek tekinti az időskorúakkal való foglalatosságot, lelki egészségvédelemnek az időskori aktivitást és a mobilitást és úgy véli, ezek célja az, hogy az idős ember „fiatalnak tartsa magát”. A másik ilyen nézet, hogy az idős ember a társadalom teherterele, eltartottja. A helyzetelemzés során ezek az előítéletes teóriák megdőltek.

*Az Idősügyi Koncepciót az **alábbi metodikai elvek** mentén állítottuk össze:*

- a helyzetfelmérés és a problémák feltárását követően az elérendő célok kerüljenek megfogalmazásra,
- a célokra alapozva történjen meg az célok megvalósulását eredményező cselekvési irányok elfogadása, majd pedig azok gyakorlati megvalósítása feladatterveinek végrehajtása,
- Az Országos Idősügyi Tanács által elfogadott és társadalmi vitára bocsátott Idősügyi Karta alap gondolatai beépültek a nemzeti idősügyi stratégiába is, ezért annak alapelvei a városi koncepcióba is bekerülnek.

II.

ÁLTALÁNOS HELYZETKÉP ÉS PROBLÉMA FELVETÉS

/A témák kapcsán felmerülő problémák külön kiemelve/

II.1. ÁLTALÁNOS JELLEMZŐK

Zalaegerszeg a Nyugat-dunántúli régióban, Zala megye északi részén, az osztrák, szlovén és horvát határtól megközelítőleg egyenlő távolságra helyezkedik el. A város területe 9.998 ha, állandó lakosainak száma **a koncepció készítésének időpontjában 56.959 fő**, amely az országos tendenciának megfelelően kis mértékben évről évre csökken. A természetes fogyást a vándorlási különbözet nem képes kompenzálni.

Zalaegerszeg közepesen fejlett város, az egy lakosra jutó bruttó hozzáadott érték az országos átlag 70-80%-a. Zalaegerszegi székhellyel több, mint tízezer /2018. évi adat: 11.917 forrás: Teir/ gazdasági szervezet működik. A város gazdasági szerkezetére elsősorban a helyi kis- és középvállalkozások túlsúlya jellemző. Zalaegerszeg tradicionálisan jelentős iparágai, az élelmiszeripar, a bútorgyártás és a textilipar az ezredforduló után visszaszorultak. A nagyobb cégek helyett kis utódcégek jöttek létre, melyek a válság okozta bizonytalanságok után 2011 óta újra megerősödni látszanak. A város iparában a gépgyártás (járműipar, mechatronika) valamint az elektronika a meghatározó. Az ipar összetételében emellett még a közúti árufuvarozás jelentős, melynek az elmúlt években a felfutása figyelhető meg. A foglalkoztatásban kiemelkedő szerepet játszó multinacionális vállalkozások telepedtek le, a tömeges foglalkoztatásra azonban a betanított munka a jellemző, a magasabb

kvalifikációt igénylő posztok száma kevesebb a kívánatosnál. Ez azzal a hátránnyal is jár a város számára, hogy a Zalaegerszegen született fiatalok, akik kvalifikált szakmát szereztek, ezért nem tudnak visszatelepülni a városba, ez az időseket annyiban érinti, hogy fellazulnak a családi kapcsolatok és nő az elmagányosodott idős emberek száma, amit jó lenne megelőzni.

Az elmúlt években a turizmus-, vendéglátás területe is kiemelt hangsúlyt kapott, 2015. évben elkészült a város turisztikai stratégiája, melyben megfogalmazódtak különböző turisztikai termékek adott célcsoporthoz igazodóan. A turisztikai koncepció céljainak gyakorlati megvalósítása előkészítés alatt van.

- ***Törekvés, hogy a közeljövőben rendelkezésre álljanak új alternatív erőforrások (geotermikus energia és biomassza kapacitások).***

Zalaegerszeg közösségi közlekedése sok szempontból hátrányosabb helyzetben van, mint az ország számos megyeszékhelyének közlekedési rendszerei, vagy azon más városoké, amelyek egyben nagy vasúti csomópontok is. A vasúti infrastruktúra évszázados kiépítéséből adódóan az észak-déli és a kelet-nyugati irányok találkozása nem Zalaegerszegen, hanem Zalaszentivánon van. Ezzel érdemi csomóponti jelleg nem alakult ki a városban. Hátránya még a városnak az is, hogy nincs közvetlen vasúti csatlakozása Budapest, illetve a Balaton irányába.

A korszerűsítésre került Zalaszentiván-Bajánsenyei vasúti elérhetőség lehetővé teszi a szlovén kikötők révén az európai és tengerentúli gazdasági elérhetőséget, illetve a zalaegerszegi vonal villamosítása azt is, hogy a villanyvonatású szerelvények járjanak a vonalon.

- ***Szükséges Zalaegerszegen egy intermodális közösségi közlekedési csomópont létesítése, valamint az elavult, kényelmi szolgáltatások nélküli, nem akadálymentes járműpark cseréje.***

Zalaegerszeg közúton való megközelíthetőségét és elérhetőségét elsősorban elhelyezkedése, domborzati viszonyai és a történelmileg kialakult közúthálózata határozzák meg. Két főútvonal, a 74-es és a 76-os országos főútvonalak találkozásánál fekszik, autópálya és elsőrendű főútvonal nem érinti.

A főváros leggyorsabban a 76-os (illetve 760-as) utakon, majd az M7-es autópályán keresztül érhető el – a domborzati viszonyokhoz igazodva kisebb kerülőkkel. Komoly hiányosság, hogy a 76-os út csak kerülővel, a 71-es úton keresztül éri el az autópályát, valamint több településen áthalad (Nagykapornak, Zalacsány, Balatonszentgyörgy), így az eljutási idő jelentősen nő. A város elhelyezkedéséből adóan Szlovénia a 75-ös úton, Ausztria pedig a 76 – 86 – 8-as útvonalon kb. 1 óra alatt elérhető személygépkocsival.

- ***A közúti elérhetőség azonban akkor válna tökéletessé, ha az osztrák A2-es autópálya Grazi csatlakozásával kiépülne a Zalaegerszeget is érintő M9-es gyorsforgalmi út Rédicset /és Rédicseken keresztül a szlovéniai/ és Letenyét érintő csatlakozása az M7-es autópályával.***

A városban egyedülálló az egészségügyi szolgáltatások jelenléte, valamint egyre korszerűbbek az sportlétesítmények, és az infrastrukturális háttér.

Zalaegerszeg és térsége az újabb északi iparterületek, a növekvő létszámú és színvonalú, igényvezérelt képzést és K+F tevékenységeket folytató felsőoktatásával és szakképzésével egyre vonzóbb lehet a magas hozzáadott értéket, de a nyugat-európainál még mindig kisebb bérköltséget kereső tőke számára.

- *Szükséges azonban a város gazdasági stabilitásának további fokozása, újabb vállalkozások leteleptetésével, továbbá az is, hogy változatosabb iparszerkezet alakuljon ki.*

A zalaegerszegi úthálózat teljes hossza 511 km, járdák hossza 227 km, kerékpárutak hossza 16 km. (teir 2017. decemberi adat) A regisztrált személygépkocsik száma 25.153 db. (teir 2018. évi adat) A belső közlekedési hálózat rendkívül terhelt, legfontosabb csomópontjai a történelmi belvárosban vannak.

- *Megoldandó feladat a történelmi belváros tehermentesítése, a belső közlekedési hálózatnak a városközpont kisebb terhelést eredményező átszervezése.*

A város közműrendszerei teljesnek és viszonylag korszerűnek mondhatóak.

II.2. DEMOGRÁFIAI HELYZET

Zalaegerszeg lakónépessége az elmúlt 13 év statisztikai adatai alapján csökkenő tendenciát mutat. 2006. év óta folyamatosan csökken a születések száma, ugyanakkor a halálozások száma 2006-tól viszont folyamatosan emelkedik és trendszerűen meghaladja a születések számát, melynek eredményeképpen

- *2006. év óta folyamatosan csökkent a város lakossága.*

A zalaegerszegi népesség megoszlása

2006-2019.

Életkor [év]	2006. december 31.			2011. december 31.			2019. december 31.		
	Férfi	Nő	Összesen	Férfi	Nő	Összesen	Férfi	Nő	Összesen
0-3	1063	1002	2065	1039	937	1976	943	866	1809
4-6	714	697	1411	800	798	1598	742	664	1406
7-14	2239	1993	4232	1951	1787	3738	1979	1934	3913
15-17	1022	1000	2022	883	805	1688	746	697	1443
18-24	2735	2565	5300	2394	2236	4630	1800	1620	3420
25-29	2565	2506	5071	1992	1914	3906	1572	1494	3066
30-34	2774	2662	5436	2464	2453	4917	1762	1671	3433
35-39	2165	2101	4266	2700	2631	5331	1911	1922	3833
40-44	1736	1865	3601	2133	2126	4259	2716	2725	5441
45-49	2013	2313	4326	1710	1848	3558	2308	2294	4602
50-54	2414	2994	5408	1920	2279	4199	1856	1964	3820
55-59	2143	2476	4619	2318	2910	5228	1643	1907	3550
60-64	1564	1888	3452	1961	2392	4353	1889	2513	4402
65-69	1170	1667	2837	1380	1813	3193	1900	2553	4453
70-74	939	1396	2335	967	1553	2520	1366	1943	3309
75-	1252	2455	3707	1408	2770	4178	1738	3321	5059
Összesen:	28508	31580	60088	28020	31252	59272	26871	30088	56959

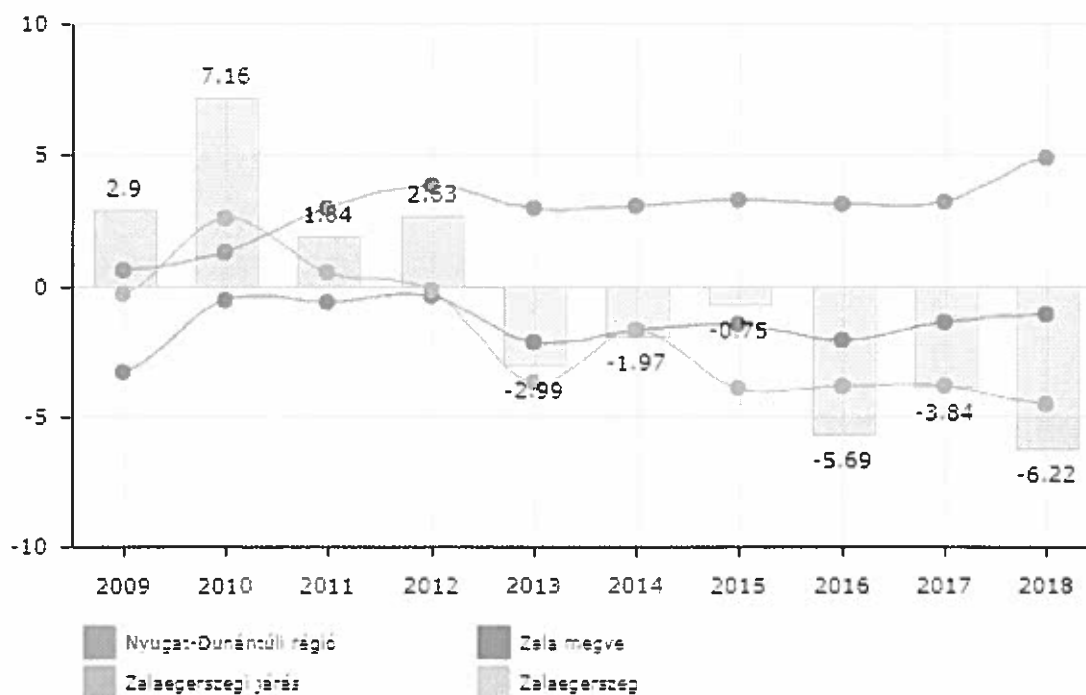
Forrás: Zalaegerszeg Megyei Jogú Város népesség nyilvántartása

A népmozgalmi adatokból kitűnik, hogy jelentős a várost hátrányosan érintő elvándorlási különbség, egyre csökken a házasulandók száma és nő a válások száma is. Az idős-ügy szempontjából ennek az a következménye, hogy az elvándorlások negatív népmozgalmi adatai, amelyek elsősorban a fiatalabb, pályakezdő korosztálynál a legmagasabbak, továbbá a házasságkötések elmaradása és a válások számának növekedése növeli annak kockázatát, miszerint városunkban

- *egyre több lesz az elmagányosodott időskorú ember.*

Vándorlási egyenleg (ezrelék)

(c) 2020 Lechner Nonprofit Kft. Készült a Telf-re!

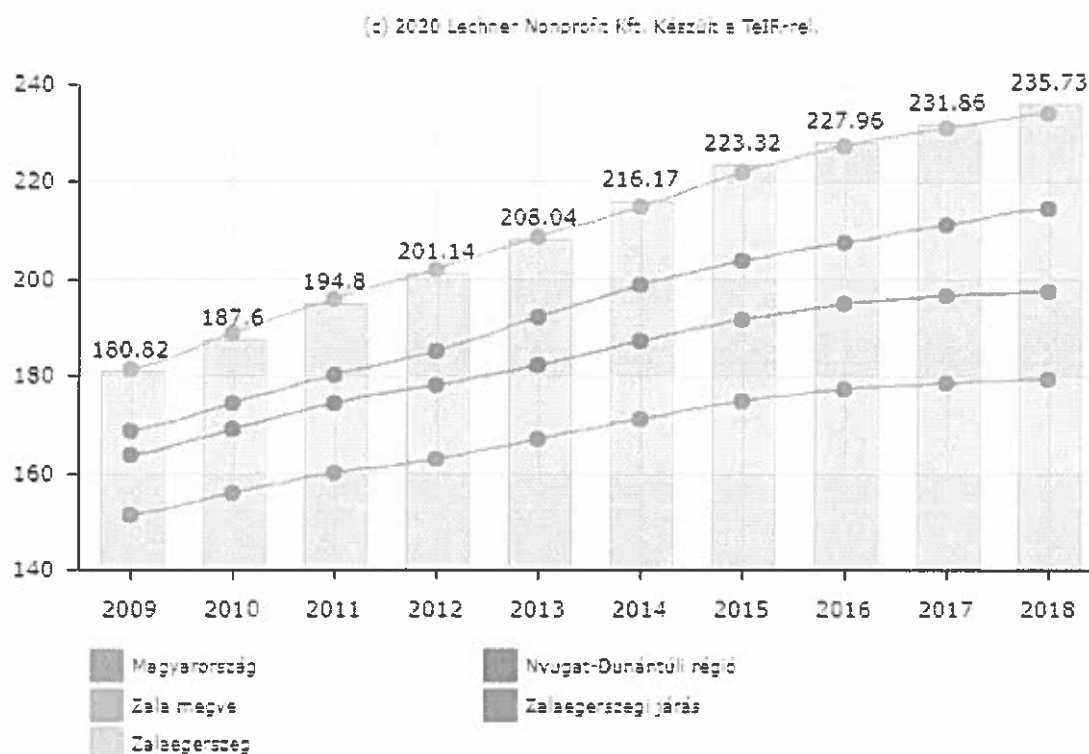

A korosztályok aránya átrendeződést mutat: a fiatal népesség aránya folyamatosan és jelentős mértékben csökken, a 40-49 évesek aránya enyhe növekedést, míg az 50-59 évesek aránya enyhe csökkenést mutat, az időskorú lakosság aránya trendszerűen és jelentős mértékben emelkedik, ez a tendencia egy

- *előregedő zalaegerszegi társadalom képét vetíti előre.*

Öregedési mutató

Állandó népességből a 100 0-14 évesre jutó 60-x évesek száma

A 65 év feletti népesség aránya a 2011. évi közel 16,7%-ról, 2018-ra 21,5 %-ra /12375 főre/ emelkedett.

A még mindig magas létszámú 18-39 éves korosztály száma 6%-kal csökkent 2011. évhez képest.

Látható, hogy az egyik jellemző probléma az, hogy a nagyobb létszámú fiatal korosztálytól várt magasabb gyermekvállalás nem valósult meg, jelentős hányaduk még a házasságkötésig, vagy a tartós együttélésig sem jutott el. Ebben egy kisebb korrekció, pozitív változás ugyan még megvalósulhat akkor, ha a még mindig magas létszámú 18-35 éves korosztály Zalaegerszegen marad.

Ennek azonban feltétele, hogy kedvezményekkel lakáshoz juthat, jövedelmező állást talál, vagy vállalkozásba kezd, és nem túlzottan későn házasodik, mert a késői családalapítás alapvetően negatív hatással van a gyermekvállalásra. A segítségnyújtás ebben az esetben döntően komplex társadalompolitikai intézkedésekkel, a fiatal családok preferálásával valósítható meg. Mindez azért is szükséges, hogy az

- **idősebb korosztály nem maradjon magára a városban, hanem egy természetes korosztályos rétegzésű közösségben tudja megélni mindennapjait.**

E társadalmi hatások csökkentése érdekében Zalaegerszeg több társadalmpolitikai hatással is járó intézkedést tett, kezdve a munkahelyteremtő gazdaságélénkítő célkitűzéseken keresztül, a felsőoktatás támogatásán át a családi otthonteremtés támogatásának kialakításával és a „nemzedékek kézfogása program” létrehozásával annak érdekében, hogy a népességfogyás lassuljon, megálljon és esetlegesen ellenkező irányba forduljon. Ezen intézkedések hatásai azonban nem azonnaliak és hatásuk csak hosszabb távon érvényesülhet, de remélt következményük lehet az is, hogy a város idősebb polgárai sem maradnak magukra városunkban.

Jelenleg azonban a zalaegerszegi lakosság korösszetételét három év /a 2011-os, a 2014-es, és a 2018-as év/ részletes adataival segítségével vizsgálva megállapítható, hogy a vizsgált 8 év alatt - a 40-49 éves korosztály kivételével - kis mértékben, de folyamatosan csökkenő tendenciát mutat az aktív korosztályok létszáma, illetve a 15-17 éves korosztály létszáma kis mértékben emelkedett 2014. évhez képest. A 0-49 éves korosztályban a férfiak képviselik a többséget, de ez az arány az 50 éves korcsoportoktól kezdve megfordul, és a nők száma egyre fokozottabb mértékben haladja meg a férfiakét.

A férfiak és nők aránya a népességen belül előbb enyhe, majd a kor előrehaladtával jelentős növekedést mutat a vizsgált időszakban, és ez azt is jelenti, hogy

- *a koncepciónak az időskorú, egyedülálló nők nagy számával kell számolnia. Ráadásul e rétegnek a jövedelme is jóval alacsonyabb mint általában s emiatt többségükben körükből kerülnek ki az időskorúak által igénybe vehető szociális szolgáltatások ellátottjai.*

Állandó népesség 2011-2018.

2011. december 31.				2014. december 31.				2018. december 31.			
Életkor [év]	Férfi	Nő	Összesen	Életkor [év]	Férfi	Nő	Összesen	Életkor [év]	Férfi	Nő	Összesen
0-14	3790	3522	7312	0-14	3733	3523	7256	0-14	3722	3532	7254
15-17	883	805	1688	15-17	741	653	1394	15-17	727	698	1425
18-19	639	563	1202	18-19	581	541	1122	18-19	503	411	914
20-29	3747	3587	7334	20-29	3466	3244	6710	20-29	3038	2827	5865
30-39	5164	5084	10248	30-39	4803	4763	9566	30-39	3844	3822	7666
40-49	3843	3974	7817	40-49	4315	4247	8562	40-49	5007	4914	9921
50-59	4238	5189	9427	50-59	3802	4581	8383	50-59	3458	3910	7368
60-64	1961	2392	4353	60-64	2119	2658	4777	60-64	2037	2688	4725
65-	3755	6136	9891	65-	4185	6723	10908	65-	4804	7571	12375
Összesen	28020	31252	59272	Összesen	27745	30933	58678	Összesen	27140	30373	57513

Forrás: TEIR (állandó népesség)

II.3. ZALAEGERSZEGI SZOCIÁLIS ELLÁTÓ RENDSZER JELLEMZŐI

Nem kifejezetten csak az időskorúak ellátására szolgál, hanem a város teljes lakosságának szociális szükségleteit hivatott ellátni. E szolgáltatások egy része úgynevezett alapellátás, míg a többi része szakellátásnak minősül. Mindebből következik, hogy a városban nincs önálló időskorúakat ellátó szociális rendszer /erre általában nincs is szükség/ hanem az, egy egységes ellátórendszer része, még akkor is, ha egyes ellátási formákat esetlegesen többségében csak időskorúak vesznek igénybe.

Meglehetősen széleskörű szolgáltatási palettáról van szó, a városban 22 különböző személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatás érhető el. Egyes szolgáltatásokat több szolgáltató/intézmény is biztosít, így például 3 szolgáltató végez házi segítség nyújtást, 4 szolgáltató nyújt támogató szolgáltatást, és 3 idősök otthona működik a városban. A szolgáltató oldal is meglehetősen színes, hiszen állami, önkormányzati, egyházi és civil fenntartó is biztosít szolgáltatásokat. /1. sz. táblázat./

A szolgáltatások/ellátások közül 9 önkormányzati, 8 egyházi, 7 civil, /gazdasági társaság, stb./ 3 állami fenntartású.

II.3.1. Alapszolgáltatások

II.3.1.1. Étkeztetés

Az étkeztetés keretében külön meghatározottak szerint a szociálisan rászorultaknak legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni. Ez az ellátási forma a Zalaegerszegi Gondozási Központ feladatkörébe tartozik. Az étkeztetés az intézmény saját konyháinak igénybevételével, valamint két külső szolgáltató bevonásával történik. A konyhák területi elhelyezkedése révén lehetőség van arra, hogy az igénylő lakóhelyéhez legközelebb eső helyen vegye igénybe az ellátást.

2019. december 31-ig 112 fő új szociális étkező került felvételre, és 121 fő étkező megszüntetésére került sor. 2019. december 31-én 370 fő szociális étkező volt nyilvántartva. Zalaegerszegen kiszállítással 179 főnek, 186 főnek helyben fogyasztással vagy elvitel lehetőségével biztosítjuk az étkeztetést. Kispáli és Nagypáli esetében (összesen 5 fő) kiszállítással biztosított az ellátás.

Ami az igénybe vevők *életkorát* illeti, itt fokozatos emelkedés figyelhető meg, jelenleg az ellátottak 71%-a 70 éven felüli, és az ellátottak 64%-a (238 fő) nő. Az „alacsonyabb életkorban” (65 év alatt) tapasztalható férfi többlet, ebben a korban a rászorultságot azonban elsősorban az ellátottak pszichiátriai- vagy szenvedélybetegsége, illetve egészségi állapota indokolja. /Az erre vonatkozó részletesebb adatokat a 2. sz. melléklet tartalmazza./

A szociális étkeztetés többségében időskorú ellátás, az ellátottak száma évek óta szinte változatlan, a kor előrehaladtával fokozatosan növekszik az igénybe vevők nőtöbblete.

II.3.1.2. Házi segítségnyújtás

Házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges meghatározott fajta ellátást.

Ezt az ellátási formát is a **Zalaegerszegi Gondozási Központ** biztosítja, mégpedig a területi- és nyugdíjsházi gondozás keretében.

A működési engedély szerint a szolgáltatásban ellátható személyek száma 171 fő, a tényleges ellátottak száma azonban a 2019. év végén csak 72 fő.

Az ellátórendszer átalakítására irányuló ágazati intézkedés eredményeként a házi segítségnyújtás vonatkozásában több változás történt már 2016-ban. A szolgáltatási formán belül végzett tevékenységek mentén két szolgáltatási altípus, a **szociális segítség** és a **személyi gondozás** került megkülönböztetésre. 2016. január 1-től a gondozási naplót felváltotta a tevékenység napló. A két szolgáltatási altípusban végezhető tevékenységeket a tevékenység naplóban elkülönítetten, az egyes résztevékenységek nevesítésével kell feltüntetni. További változás az is, hogy az ellátottnak a lakáson kívüli, illetve a lakáson végzett szolgáltatásért a ráfordított idő arányában egyaránt kell díjat fizetni. 2016. évre módosult az 1 órás gondozási szükséglet megállapítására szolgáló pontthatar is (11 pontról 20 pontra emelkedett).

A Szt. 2017. január 1-én hatályba lépett módosítása eredményeként a házi segítségnyújtás esetében megszűnt az óraalapú szolgáltatásnyújtás rendszere. A gondozási szükséglet vizsgálata során elért pontszám a jövőben nem korlátozza a házi segítségnyújtás napi időtartamát. A módosítás célja az ellátott szükségleteihez rugalmasabban igazodó szolgáltatás-nyújtás, melynek konkrét időtartama az ellátást igénylő és a szolgáltató közötti megállapodásban kerül megállapításra.

Az ellátottak számának korábbi csökkenésében szerepet játszott, hogy a városban több szolgáltató is biztosít házi segítségnyújtást, közülük az egyházi szolgáltatók az ellátást alacsonyabb térítési díj ellenében is tudják biztosítani.

A házi segítségnyújtás keretében 2019. évben összesen 117 személy ellátására került sor. 2019. december 31-én ellátásban részesülők szolgáltatástípusonkénti megoszlása:

- szociális segítségben: 4 fő
- személyi gondozásban: 68 fő

Megfigyelhető, hogy az önkormányzati intézmény által ellátottak nagy többsége a nagyobb gondozási igényű, nem ritkán a napi többszöri gondozást igénylő rászorulóknak kerül ki. Egy gondozónő átlagosan naponta 4-5 rászorulóknak nyújt segítséget. Emelkedik azon ellátottnak a száma, akikhez naponta kétszer, háromszor (reggel, ebédidőben és az esti órákban) kell kimenni a gondozónőnek.

Az ellátottak egy részével évek óta kapcsolatban áll az intézmény, náluk is megfigyelhető a kor előrehaladtával a testi, szellemi leépülés. Egyre több olyan ellátott jelenik meg a rendszerben, aki már bekerüléskor igen rossz egészségi állapotban van, vagy a demencia tüneteit mutatja, ami nagy szakmai kihívást jelent a velük foglalkozó szociális gondozónak.

Gondozási tevékenységeink jellemzően: segítségnyújtás az étkezéseknél, bevásárlás, testi-, személyi higiéne biztosítása (mosdatás, fürdetés, pelenkázás), öltöztetés, ágyazás, takarítás, mosás, szellőztetés, orvoshoz, szakrendelésre kísérés, gyógyszer felírás, kiváltás, adagolás, hivatalos ügyek intézése, csekkek befizetése, pszichés gondozás, a magány enyhítése.

Ami az igénybevevők *életkorát* illeti, itt is fokozatos emelkedés figyelhető meg, az ellátottak között a 80 év felettiek aránya 68 %, a gondozottak 84 %-a nő. /Az erre vonatkozó részletesebb adatokat a 3. sz. melléklet tartalmazza./

A házi segítségnyújtás egy speciális formája a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás.

A szolgáltatás elsődleges célja, hogy az egyedül, esetleg beteg hozzátartozóval élő sérült és idős emberek otthonukban is biztonságban érezhessék magukat, s ha szükséges gondozásukat szakemberek végezzék.

A szolgáltatás fokozza az ellátást igénybe vevő biztonságérzetét, rugalmasan reagál az ellátottak szükségleteire, anélkül, hogy a rászorultság érzését váltaná ki bennük.

A szolgáltatás 2019. évben is 66 készülékkel működött, mely összesen 85 fő idős, beteg ember számára biztosította az ellátást.

2019. december 31-én az ellátottak száma 66 fő. Az ellátottak 83%-a nő és 78%-a 80 év feletti volt, melyből 11 fő 90 év feletti.

2019. évben a segélyhívások száma 91 volt, melyből 47 az éles riasztás, 9 a téves riasztás, valamint 35 egyéb okból történt új készülék kihelyezés + próba és rendszerteszt történt. A riasztásokat 23%-ban rosszul, betegség, 28%-ban elesés indokolta.

/Az erre vonatkozó részletesebb adatokat a 4. sz. melléklet tartalmazza./

II.3.1.4. Időskorúak nappali ellátása

A jogi szabályozás elnevezése ellenére nem kizárólag időskorúak ellátására szolgál. Ténylegesen a nappali ellátás hajléktalan személyek és elsősorban a saját otthonukban élő,

a) tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek,

b) tizennyolcadik életévüket betöltött, fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő pszichiátriai betegek, illetve szenvedélybetegek,

c) harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, továbbá igény szerint megszervezi az ellátottak napközbeni étkeztetését.

Az *idősek nappali ellátása* a Zalaegerszegi Gondozási Központ feladata. Az idősek ellátása 3 telephelyen működő idősek klubjaiban, 120 férőhelyen történik.

A 2019. évben a 120 férőhelyen napi átlagban 67 ellátott volt, az ellátottak száma összesen pedig 87 fő.

/Az erre vonatkozó adatokat az 5-6. sz. melléklet tartalmazza./

- ***Az ellátási kapacitás a felmerült igényekhez képest összességében megfelelő, várakozási idő nincs, a jelentkező szükségleteket jellemzően mindig képes kielégíteni az intézmény.***

Az ellátási forma egy speciális változata a demens személyek nappali ellátása. Ez az új típusú ellátási forma 2009. július 1-től a Zalaegerszegi Gondozási Központ keretében működő **Landorhegyi Idősek Klubja** keretén belül működik **10 férőhellyel**.

2019. december 31-én 3 fő vette igénybe ezt a demens ellátást (1 férfi, 2 nő), mindhárman középsúlyos demenciában szenvedő személyek.

A rendelkezésre álló férőhelyek teljes feltöltése évek óta nehézségbe ütközik. Részben azért, mert a kliens, illetve a hozzátartozója nem érzékeli, vagy nem értékeli beavatkozásra érdemesnek az enyhe fokú szellemi hanyatlás jeleit, amikor még a folyamat speciális fejlesztéssel hátráltatható lenne. Gyakran már csak akkor folyamodnak segítségért, amikor a hanyatlás középsúlyos, vagy súlyos fokozatúvá válik és csak tartós bentlakásos intézményi keretek között, korlátozott lehetőségek mentén biztosítható a segítségnyújtás.

- ***Demens személyek tartós intézményi elhelyezésben ezért jelentős kapacitáshiány mutatkozik.***

II.3.2. Szakosított ellátások

II.3.2.1. Idősek gondozóháza

Az idősek átmeneti elhelyezését – a **Zalaegerszegi Gondozási Központ** keretében működő – *Idősek Gondozóháza* biztosítja, az engedélyezett férőhelyek száma 42 fő.

Az Idősek Gondozóháza ideiglenes bentlakást - legfeljebb 4 hónap - időtartama alatt folyamatos, teljes körű ellátást, ápolást, gondozást biztosít. Az intézmény vezetője indokolt esetben engedélyezi az ellátás időtartamának további egy évvel történő meghosszabbítását az intézmény orvosának javaslata alapján.

/Az ellátási formára vonatkozó adatokat a 7. sz. melléklet tartalmazza./

A gondozóház átmenet a saját otthon és a tartós bentlakásos intézmény között.

Az Idősek Gondozóházában azoknak a nyugdíjkorhatárt betöltött idős embereknek a gondozását végezzük, akiknek egészségi állapota rendszeres gyógyintézeti kezelést nem igényel, ugyanakkor önellátásra nem, vagy csak folyamatos segítséggel képes. Jól képzett gondozónők, belgyógyász és geriáter szakorvos segíti testi-lelki egészségük megőrzését.

Az intézménynek 2019. december 31-én 42 ellátottja volt, 55 főnek szűnt meg az ellátása és 56 főt vett fel az intézmény.

Az ellátottak 29%-a 90 év feletti, többsége (67 %) 80 év feletti volt 2019. évben.

Az intézmény évről évre teljes kihasználtsággal működik.

Emelkedő tendenciát mutat a demenciában, illetve más pszichiátriai betegségben szenvedők ellátásának igénye, de fogadásuk, ápolásuk nehézségekbe ütközik, mert részükre differenciált elhelyezést –jogszabályoknak megfelelően- az intézmény jelenleg nem tudja biztosítani és mint fentebb már említettük,

- ***nincs megfelelő férőhelyszámmal rendelkező szakintézmény.***

E probléma csak a férőhelyek számának növelésével oldható meg, s ennek lehetséges módjait mielőbb szükségesnek mutatkozik kialakítani.

A szolgáltatást igénybe vevők egyre hosszabb időre igénylik a gondozóházi elhelyezést és folyamatosan csökken az ellátásból kikerülők száma.

Ennek oka, hogy az erőteljesebben mozgáskorlátozott személyek egészségi állapotuk miatt otthonukba nem helyezhetők vissza, és idős-otthoni elhelyezésre várnak.

- ***Az idősotthoni elhelyezés viszont jelentős mértékben kapacitás hiányos.***

Átlagosan 1-2 fő kéri téli időszakban a fűtési, lakhatási problémák miatt, ill. a tavaszi és nyári hónapokban a családtagok elutazása, pihenése vagy épp a gondoskodó családtag megbetegedése miatt az átmeneti elhelyezést.

Az engedélyezett 1 év 4 hónap lejárta után sok esetben nem teljesül a bentlakásos intézményi elhelyezés *férőhely hiányában*, így Ápolási Osztályokra helyezik el a hozzátartozók ellátottjainkat.

- ***Az intézményi felvételre várakozók száma az eddigi évek gyakorlatához hasonlóan nagyon magas, 2019. december 31-én 89 fő várt felvételre, közülük 50-en soron kívül.***

II.3.2.2. Idősek otthona

Az idősek otthonába, olyan a nyugdíjkorhatárt betöltött időszerű személyek kerülnek ellátásra, akik önmaguk ellátására nem, vagy csak folyamatos segítséggel képesek, illetőleg akiknek egészségi állapota rendszeres gyógyintézetit kezelést nem igényel.

/Az idősek otthoni ellátására vonatkozó részletesebb adatokat a 8. sz. melléklet tartalmazza./

Az intézményi férőhelyek száma 98. Az ellátottak száma 2019. december 31-én 98 fő volt, 78 nő és 20 férfi.

Az ellátottak 87 %-a 80 év feletti. Az ellátottak nemenkénti aránya a demográfiai trendeknek megfelelő.

Az Idősek Otthonában élő ellátottak egészségi állapota meglehetősen leromlott, jellemző a multimorbiditás. A gondozottak közül önellátó mindössze 1 fő, részben önellátó: 22 fő (22 %), önellátásra képtelen: 75 fő (77 %).

Az egészségi állapot hanyatlásának következménye, hogy a lakók közül egyre kevesebben vonhatók be a foglalkoztatásba, az ápolási, és gondozási szükséglet emelkedése pedig a személyzet mentális és fizikális leterheltségét fokozza. Évről évre növekszik a szellemi hanyatlás miatt ellátásra szoruló gondozottak száma, jelenleg az ellátottak 24 %-a súlyos, illetve 13 %-a közép súlyos kórképpel küzd.

A felvételre várók száma 2019. év végén 158 fő,

- *A férőhelyi kapacitás hiánya jelentős probléma.*

A probléma megoldására esetlegesen részleges megoldást jelenthet annak a kormányzati elképzelésnek a megvalósulása, amelynek egyik eleme a kórházi ápolási osztályok átadása a szociális ellátórendszer részére. Mindemellett azonban a közeljövőben nem kerülhető meg a kapacitás további bővítése, még az után is, hogy a volt Pais Dezső Általános Iskola megüresedett épületében egyházi fenntartású bennlakásos otthon alakult ki városi segítséggel.

II.3.3. A szociális ellátó rendszerre vonatkozó összesség

A helyzetelemzés körében viszonylag nagy terjedelemben foglalkozik a Konceptió a szociális ellátó rendszer bemutatásával.

Ennek egyik oka, hogy a Konceptiót alkotó Közgyűlésnek erre a területre van legnagyobb rálátása, miután ez a terület többségében a saját feladatkörében létrehozott intézményhálózat, és éppen ez okból itt a legnagyobb a jövőbeli befolyásolási lehetősége is.

A másik ok pedig az, hogy egyben ez az intézményhálózat a legnagyobb időszerű szolgáltató rendszer is, ami szükség esetén – egy-két fejlesztendő területet kivéve – szinte teljes körűen ki tudja elégíteni a szükséges szociális igényeket.

Mindemellett azonban városunkban az önkormányzati tulajdonú szervezetek mellett - közigény alapján -, civil, egyházi, gazdasági és egyéb szervezetek egyaránt tevékenykednek a szociális területen. Szolgáltatásaik igénybe vevői ugyanúgy a szociálisan rászoruló köréből, illetve egyes specifikus szolgáltatásoknál általában az idős korosztályokból kerülnek ki.

II.3.4. Más tényezők

Ebben a körben általában nem rendelkezünk számszerűsíthető adatokkal, de az idősügyi helyzetkép realitása megköveteli számbavételét az alábbiaknak.

II.3.4.1. Egyéb szolgáltatások

Az idősek számra nem csak szociális területen van igénybe vehető szolgáltatás.

Más területeken is több szolgáltató, gazdasági vagy civil szervezet, caritas nyújt csak nekik szóló, vagy másokkal együtt általuk is ingyenesen, kedvezményrel, vagy fizető alapon igénybe vehető gazdasági, kulturális, egészségügyi, közösségi, sportolási és egyéb szolgáltatást.

Ezek teljes körű felsorolására nem vállalkozunk, de a fontosabbakat címszavakban megemlítjük;

- *Egerszeg Kártya – kedvezményesen vehető igénybe, és általában önkormányzati intézményeknél további szolgáltatásra jogosít /parkolás, színházjegy, uszoda, sport, hangverseny, könyvtár, stb./,*
- *Utazási kedvezmények – helyi-járat, helyközi és távolsági közlekedési eszközökön, vízi közlekedési eszközökön bérletárban, menetjegyben, életkortól függő ingyenességben,*
- *Különböző nyugdíjas bérletek, kedvezmények köre – kulturális, sport stb. területen.*
- *Alacsony nyugdíjjal rendelkezők támogatása.*

II. 3.4.2. Gazdasági tényezők

Az időskorúak csak kis hányada eltartott. Általában mindannyian rendelkeznek valamilyen jövedelemmel. Túlnyomó többségük nyugdíjjal, egy kisebb hányaduk munkajövedelemmel, illetőleg gazdasági tevékenységből származó tőkejövedelemmel - a városban 1188 nyugdíjas egyéni vállalkozót tartanak nyilván [2018. évi Teir adat] -, pénzbeli megtakarítással és emellett többségük ingatlan vagyonnal bír, de vannak közöttük befektetői, vállalkozói vagyont működtetők is. Emellett jövedelemnek tekinthetjük a kiadást pótló kisbirtoki, saját vagy családi szükséglet fedezésére szolgáló, esetlegesen piacra vitt árutermelést is. A városban 2016. tavaszán helyi termelői és kézműves vásár indult, minden hónap harmadik csütörtökén a helyi kistermelők és kézművesek árulhatják portékáikat.

Az eltartottság az időskorúak esetében azt jelenti, hogy saját jövedelem hiányában, vagy annak alacsony összege miatt az, az önálló életvitel fenntartására nem elegendő és emiatt az idős ember mások – elsősorban a családja, annak hiányában a közösség – gondoskodására rászorul. Ebbe a körbe esetenként az alacsonyabb nyugdíjjal, járulékkal rendelkezők is bele tartoznak.

Ugyanakkor, ha családban élnek, akkor esetükben elmondható, hogy a viszonylag alacsony jövedelmükből ezen idős emberek is hozzájárulnak a családi kasszához.

A Központi Statisztikai Hivatal adatai szerint Zalaegerszeg városban 2018-ban 5081 férfi és 9299 nő részesült öregségi nyugdíjban.

A nyugdíjban és egyéb ellátásban részesülők adatai, területi különbségek Magyarországon:

Magyarországon 2018. januárjában 2 596 131 főnek folyósítottak nyugdíjat, ellátást, járadékot vagy egyéb járandóságot. 2013 januárjához képest az ellátottak száma 1,6%-kal csökkent. Egy nyugdíjas, járadékos vagy egyéb ellátásban részesülő átlagosan 131 706 forintot kapott, ami 11%-kal magasabb, mint 2017. januárjában. A főellátásként folyósított ellátások legnagyobb része öregségi nyugdíj, az ellátottak 78%-a ezen a jogcímen kapott ellátást. A második leggyakrabban folyósított ellátási forma a megváltozott munkaképességűeknek járó ellátás, amit több mint 300 000 főnek utaltak. Egy ellátási formában nőtt meg egy év alatt jelentősen a létszám. 2017. januárjához képest a nőknek 40 év jogosultsági idő alapján járó nyugdíjat kapók száma 5,7%-kal emelkedett.

Nyugdíjban és egyéb ellátásban részesülők száma ellátás típusa szerint, 2018. január

Ellátás megnevezése:	Ellátottak száma:	2017. január = 100,0
Öregségi nyugdíjak:	2 027 256	99,1
Ebből: korbetöltött öregségi nyugdíj:	1 876 148	98,7
Ebből: nőknek 40	149 971	105,7

	év jogosultsági idő alapján járó nyugdíj:		
Életkoron alapuló ellátások:		41 836	99,3
Meváltozott munkaképességűeknek járó ellátások:		338 906	95,4
	Ebből: korbetöltött rokkantsági ellátás:	51 965	83,1
	Ebből: korhatár alatti rokkantsági ellátás:	250 062	100,1
	Ebből: rehabilitációs ellátás:	34 955	85,8
	Ebből: bányászok egészségkárosodási járadéka:	1 924	95,2
Özvegyi és szülői nyugdíj:		72 397	92
Árvaellátás:		63 412	95,1
Mezőgazdasági szövetkezeti járadék:		1 518	84,3
Baleseti járadék:		6 852	94,6
Rokkantsági járadék:		33 027	100,7
Házastársi pótlék, jövedelempótlék:		2 772	81,1
Egyéb járandóságok:		8 155	166
Ellátások mindösszesen:		2 596 131	98,4

/KSH elemzés/

Az egyes területi egységek korösszetétele mellett azok gazdasági szerkezete, foglalkoztatottsági jellemzői, egészségügyi viszonyai együttesen határozzák meg az adott terület ellátotti szerkezetét. Így egy térség tartósan kedvezőtlen foglalkoztatottsági helyzete vagy az ott élők rosszabb egészségi állapota jelentősen megnehezíti az öregségi nyugdíjazáshoz szükséges szolgálati idő megszerzését. Az öregségi nyugdíjban részesülők aránya Budapesten volt a legmagasabb 87,5%-kal, valamint Pest, Közép-Dunántúl és Nyugat-Dunántúl megyéiben – kivéve Komárom-Esztergom megyét – haladta meg az országos átlagot (78,1%). A legkisebb arányt felmutató Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében az öregségi nyugdíjasok az ellátottak 66,7%-át tették ki, ugyanakkor a megváltozott munkaképességűeknek járó ellátásokban és a főellátásként hozzátartozói nyugellátásokban részesülők aránya itt volt a legnagyobb. A nyugdíjkorhatárt betöltötteknek járó főbb ellátásokban részesülők (korbetöltött öregségi és özvegyi nyugdíjasok, korbetöltött rokkantsági ellátottak) a népesség korfájának tetején lévő közel 2 millió idős korút csaknem teljesen lefedték. Korbetöltött öregségi nyugdíjas volt a 64 éves és idősebb népesség, azaz az 1953-ban és korábban születettek 92%-a, további 5%-uk korbetöltött özvegyi nyugdíjat vagy rokkantsági ellátást kapott. 64 éves kora alatt 657 ezer ember, a megfelelő korú népesség 8%-a részesült valamilyen ellátásban. Közülük 52 ezer ember vonult korbetöltött öregségi nyugdíjba 2018 elejéig. 44%-uk megváltozott munkaképességűeknek járó ellátást, közel negyedük „nők 40” ellátást kapott. Ezekon kívül árvaellátást 9, életkoron alapuló ellátást 6, özvegyi nyugdíjat 3%-uknak utaltak. (adatok forrása: KSH)

A Nyugdíjbiztosító Igazgatóság adatai szerint 2018. évben a megyében a férfiak átlagosan 140 731 Ft, míg a nők 123 226 Ft öregségi nyugdíjban részesültek.

Az adatok ugyan megyeiek, de a városra vonatkozóan is elmondható, hogy a nők nyugdíja átlagban is jóval alacsonyabb a férfiakénál.

- ***Közülük tehát többen kerülhetnek majd – egyedül maradásuk gyakorisága miatt is – abba a veszélyeztetett körbe, amelyiknek tagjaiból a szociális gondozási igény felmerül.***

A zalaegerszegi földrészletek száma 29.048 db és ebből zártkerti 10.345 db, belterületi 11.331 db, külterületi 7.372 db.

Csak a lakások értéke mintegy 220-250 milliárd forint körül alakul és ennek mintegy 30-35 %-a, alábecsült adatok szerint is az időskorúak tulajdonában áll. Ez a lakásvagyon az időskorúak esetében többnyire nem mobilis, passzív vagyon - lakásigényeiket szolgálja -, mégis a lakásigények változása miatt évente néhány százalékuk mobilizálódik / illetve a fiatalabb generáció örökségként évente megjelenik a lakáspiacon/.

A kiskertigényeknek a 970'-es évekbeli erőteljes megjelenése miatt abban az időben több ezres nagyságban alakultak ki zártkerti ingatlanok, melyek a pihenés, a kikapcsolódás mellett a családok megélhetésének segítésére is szolgáltak. Az azóta bekövetkezett generációváltás hatására ezek az ingatlanok ma – becslések szerint közel 60 %-ban – a második tulajdonosi generációt jelentő időskorúak kezében van. Ez ingatlan vagyonként is tetemes, viszont a hagyományos, családi asztalra történő ártermelése is jelentős. Az itt megtermelésre kerülő árufeleslegnek a 2016-ban megnyitott termelői piacra juttatása érdekében is indokolt erőfeszítéseket tenni, akár csak a felvásárló, vagy begyűjtő hálózat kialakításával is.

II.3.4.3. Egészségügyi tényezők

A hazai kutatások azt mutatják, hogy az idősök számára az egészséggel összefüggő életminőség legfontosabb elemei a következők: az egészség megléte (és a betegség, a fájdalom hiánya), a családhoz tartozás (szemben a magányossággal), mások segítése (és segítség kapása másoktól), a szeretet, az emberi kapcsolatok minősége, beszélgetés másokkal, valamint a belső és külső békesség megléte.

Kétségtelen tény, hogy az életkor előrehaladtával fokozottan jelentkeznek egyes betegség típusok. A test öregedése azzal is jár, hogy szaporodnak a degeneratív jellegű problémák.

Látás és hallás zavarok, ízületi és gerinckopások miatti mozgáskorlátozottságok, fogászati problémák, gyakoribb a szellemi hanyatláshoz kapcsolható értelmi zavar, a pszichés lelki zavarok, növekszik a diabétesz szövődmények gyakorisága, kóros elváltozások jelentkezhetnek a belső szervek működésében, stb.

Az 1800-a, és 1900-as évekbeli, és az utóbbi évtizedekben rohamos gyorsasággal bekövetkező életminőség javulás e betegségi tünetek jelentkezését az életkor növekedéssel együtt járva fokozatosan a magasabb életévekbe toltta ki, illetve egyes betegségfajtákat már – tudomány fejlődésének hatására - az orvostudomány, mint alkalmazott tudomány képes elhárítani, mások hatását pedig tudja mérsékelni.

Az orvoslás tudománya hangsúlyeltolódása bekövetkeztében az egészségvédelem előtérbe került, ami a megelőző tevékenységre irányítja magának az idős embernek a figyelmét is.

E terület sajátossága, hogy mindenki esetében egyéni megoldásokat kell keresni, mert mindenki egyénileg beteg, s bár a gyakoriság esetlegesen a kor előrehaladtával prognosztizálható, de az idős ember is csupán azért beteg, mert megbetegedett, s nem azért mert idős. Lehetne a szociális és egészségügyi ellátórendszer is idősbarát, legalábbis abban az értelemben, hogy az idősödő és idős emberekhez úgy viszonyul, mint olyan felnőtt, teljes jogú állampolgárokhoz, akik képesek saját életükkel kapcsolatos döntések meghozatalára, igényeik és véleményük kifejezésére.

Városunkban az egészségügyi ellátórendszer általában felkészült. Van állami tulajdonban lévő és

széles spektrumú fekvőbeteg- és járóbeteg ellátó intézmény, jól kiépített önkormányzati alapellátó rendszer, s nagy számban működnek társas- vagy egyéni tulajdonban lévő egészségügyi vállalkozások is. Ez a hálózat az igényeket általában megfelelő szinten képes kielégíteni.

- ***Ugyanakkor tény, hogy az állami tulajdonú fekvő- és járóbeteg ellátó – nem az idősök ellátási terhei miatt - forráshiánnyal küszködik és ez hiány az ellátáshoz való hozzáférésben jelentős várakozási időt generál. Ez a biztosítás alapú hozzáférés rendszerét devalválja és többnyire ennek a résznek a kitöltésére jöttek létre a fizetős ellátást nyújtó magánvállalkozások.***

Ez utóbbiak igénybevétele azonban az időskorúak többsége részére – éppen alacsonyabb jövedelmi viszonyaik miatt – többnyire elérhetetlenek, s emiatt ellátásukban hátrányos helyzetük csak felerősödik.

II.3.4.4. Közösségi és más társadalmi tényezők.

Az egyházak közösségi szerepvállalása, közösségépítő tevékenysége szintén jelentős hatással van idősök életminőségére. A közösségi igények és a felmerülő összetett társadalmi problémák hatékony kezelésében kiemelkedő szerepet töltenek be.

Az egyházak mindennapi munkavégzésük során nagyon sok elemét megvalósítják az idősügyi koncepcióknak. A gyülekezetek városunkban akár katolikus, akár evangélikus, akár református igyekeznek partnerei lenni a városnak és kiveszik részüket az idősökkel való kapcsolattartásban, az idősök képzésében, tájékoztatásában, a rájuk való figyelésben.

A sikeres idősödést elősegítő életmód tényezői a fizikai és szellemi aktivitás, a társas és társadalmi kapcsolódás és tevékenység, a valakihez – valamihez – valahova tartozás megvalósítása, az élethosszig tartó tanulás, a kreativitás, az életöröm, az életet vezérlő célok, stratégiák és adaptációs minták kialakítása. Az életmódhoz tartozik szorosan a frusztrációk kerülése épp úgy, mint levezetésük, a konfliktusmegoldó képesség fejlesztése, és az áthajlás életszakaszának, nem utolsó sorban a nyugdíjazásnak személyes kezelése. Az időskorúak körében óriási az igény a társadalomban való bent maradásra, és nagy a félelem az abból való „kiesésre”.

Ezzel is magyarázható a nagyfokú társadalmi önszerveződés, a legalább egymás közötti szervezett kapcsolatépítés és közösségi munka. A nyugdíjas klubok, egyesületek száma körükben meghatározó és közel harmaduk tagja valamelyik klubnak. A klubok, melyek általában nincsenek civil szervezetként hatósági nyilvántartásba véve, vagy lakóközözetként, vagy korábbi foglalkozási körönként, esetleg közös érdeklődés alapján szerveződnek.

E szervezetek tevékenysége az önproblémák feldolgozása mellett, szinte mindig közösségi, részt vesznek a környezetük alakításában, a helyi problémák megvitatásában, megoldásában, a hagyományok ápolásában.

- ***Az önkormányzatnak a kapcsolattartása ezekkel a civil közösségekkel már kialakult, a hivatalban egy fő foglalkozik idősügyi feladatokkal, 2013. évben elkészült a város Idősügyi Civil Regisztere, mely évről évre bővül, jelenleg 19 idős szervezetet számlál. E szervezetekkel való kapcsolattartás 2013. óta rendszeressé vált.***

A támogató társadalmi környezet kialakításában a kiindulási pont az „idősbarát szemlélet” volt. Az idősökkel kapcsolatban a társadalom egy rétegében – szerencsére egyre csökkenő rétegében – van előítélet az időskorúakkal kapcsolatban. Feleslegesség, eltartottság, a helyeknek a fiatalok előli elvétele, ellátó rendszerek indokolatlan leterhelése, ezek ennek a nézetnek a fő vezérgondolatai.

- ***Hatásukra az időskorúak egy kisebb része – ez is szerencsére fogyatkozó kisebbség – aktivitásában elbizonytalanodik, bezárkózik, elmagányosodik. Ez pedig további táptalaja lehet az őket érő attraktív hatásoknak, ami biztonságérzetüket csökkenti. Ma már specifikus bűnözési technikák fejlődtek ki a bizalmukba férkőzésre épített kifosztásukra, illetőleg erőszakos kirablásukra. /Ez utóbbiak szerencsére városunkban ritkák./***

Előfordul az idősök hátrányos megkülönböztetése életkoruk alapján (ageizmus), mely lehet munkahelyi, családon belüli, lakóhelyi is.

Az előítéletek és a megkülönböztetés ellen az időskorúak többsége tudatosan tiltakozik és megvan bennük a kellő önértékelés képessége is, melynek eredményeként törekednek a társadalmi elfogadtatásra.

Az időskorúak szívesen vesznek részt közösségi tevékenységben, különösen akkor, ha az nem feledett szaktudásukat is igénybe veszi. Ez erősíti hasznosság tudatukat. Sokan keresnek feladatot maguknak.

- ***Ebben a körben az aktivitásuk kihasználtsága folyamatosan, évről évre nő, az önkormányzat által számukra szervezett programokkal.***

Az idős emberek igénylik az új információs és kommunikációs technikák elsajátításának lehetőségét, megőrizve és szinten tartva ezzel szellemi frissességüket, tájékozottságukat, életminőségük javulását, szabadidejük hasznos eltöltését. A sikeres öregedés egyik lehetőségét jelenti a kapcsolatrendszer kiszélesítése, az információ cseréje, felhasználása. Ezáltal fokozható a hasznosság érzése, olyan kapacitások kerülhetnek felszínre, amelyek az idős ember közérzetét, életminőségét javítják. Az időskorúaknak van affinitása a környezet-, a természet védelmére, óvására és ápolására.

Az önkormányzat az élethosszig tartó tanulás lehetőségét biztosította azzal, hogy 2015. évtől elindította a városban Nyugdíjas Szabadegyetemi programsorozatát, mellyel az idős ember lehetőséget kapott/kap a még meglévő erőforrásai fejlesztéséhez, új erőforrások elsajátításához, felhasználásához.

- ***E körben - az önkormányzat által indított programsorozaton kívül - számukra nyújtandó specifikus szükségleteiket kielégítő kínálattal a területen jelen lévő szolgáltatók többségének felkészültsége elmarad igényeiktől.***

III. CÉLOK ÉS FELADATOK

Zalaegerszeg közepes nagyságú, kiemelkedő nagyságú infrastruktúrával rendelkező, az itt lakóknak általában – ahogy az elvégzett helyzetelemzés is mutatja -, jó életfeltételeket biztosító város. Belső közlekedési hálózata azonban átszervezést igényel, és amelynek külső megközelítését egy a jövőben mindenképpen megoldandó vasúti és közúti közlekedést egyaránt bővítő fejlesztéssel javítani szükséges azért is, hogy beruházó, befektetői oldalról a mainál még vonzóbbá váljon, s ezzel népességmegtartó képessége fokozódjon.

Jelenleg – habár ez az általános trendekkel összhangban van - egy fokozatosan előregedő, a bevándorlásnál nagyobb elvándorlási /különösen az aktív korban lévőkre, a fiatal generációkra ható/ mutatókkal rendelkező város képét mutatja, s ez a kép jelentős ellentmondásban van az infrastrukturális mutatókkal összhangban tett pozitív megállapításokkal.

Az ellentmondás feloldása a helyben lévő továbbtanulási, szakmai tanulási lehetőségek folyamatos kialakításával, a meglévők biztosításával, a munkalehetőségek bővülésével, a lakásviszonyok javításával összefüggő olyan várospolitikai kérdés, amelynek érvényesítése során azonban az idősebb korosztályok elvárásairól sem lehet megfeledezni, e korosztályok igényeire is megfelelő

hangsúlyt kell helyezni.

A városban erre megvan lakossági és a politikai törekvés és mindegyik példája a jelen koncepció elkészítésére vonatkozó igény is.

A városi idősügyi politika folytatásához az egészségügy és szociálpolitika területén a szakmai és az infrastrukturális háttér adott és hatékony, e téren inkább csak gyorsabb hozzáférési /egészségügy, szociális szakellátások/ és egyes részterületeken bővülési /demens ellátás, átmeneti és tartós bentlakásos ellátás/ szükséglet mutatkozik.

Fejlődést igényel:

- Az időskorúak társadalmi megítélése az utóbbi pár évben sokat változott jó irányba, azonban még mindig van hova fejlődni e téren;
- közösségi munkába való bevonásuk tovább bővítése, pl. a természet védelmébe, óvásába;
- biztonságérzetük fokozásának támogatása, egyéni biztonságuk javítása.

Összegezve elmondható, hogy az idősügyi koncepciót csak a városi fejlődést egészében nézve lehet megfogalmazni és értelmezni, azért mert az idősök élethelyzete elválaszthatatlan a foglalkoztatás, a szociális ellátás, az egészségügy, a lakhatás, a nyugdíjrendszer, a generációk közötti együttműködés, a kultúra-közművelődés, a biztonság és az esélyegyenlőség kérdéseitől. Az idős ügy össztársadalmi kérdés és közvetlenül a város lakosainak jelenleg csaknem egynegyedét érinti, de közvetve érdekelt abban a teljes népesség.

Az idősök aránya, mint láttuk folyamatosan növekszik.

Az idős korosztály a társadalom megbecsült tagjaként szeretne biztonságban, kiszámítható módon, lehetőleg nem magányosan élni, amely tartalmazza, a társadalom számára is hasznos életmód feltételeinek kialakítását jelenti.

Azt is látni kell, hogy a célok megvalósítása nem sikerülhet rövid idő alatt, ezért szükséges újabb négy évre vonatkozó stratégiai tervet készíteni. Mindehhez nélkülözhetetlen az idős korosztályok aktív részvétele, közreműködése.

A fentiek alapján a Koncepció céljai **6 fő** csoportba sorolhatók:

- 1. Az idős ember, családi és társadalmi erőforrás, közösségformáló erő,**
- 2. Az idős ember tudatos gazdasági, kulturális és esetenként szociális tényező,**
- 3. Az idős ember identitását erősítő, önmegvalósító közösségei, érdekképviseletei támogatása, továbbá e közösségek egy más közötti, valamint az idős emberek közötti információ-áramlásának elősegítése,**
- 4. Az idős korúak szükségleteit biztosító szolgáltatások támogatása, a szolgáltatásokhoz való hozzáférés elősegítésének támogatása,,**
- 5. Az idősök biztonság érzetének erősítése, biztonságának védelme,**
- 6. A mentálisan vagy szociálisan rászoruló idős emberek ellátásának biztosítása.**

III.1. AZ IDŐS EMBER ERŐFORRÁS

Az idős emberek többsége ingó- és ingatlan vagyonnal, rendszeres nyugdíj-jövedelemmel rendelkezik, de sokan vannak közülük olyanok is, akik munka-, tőke nyugdíjjal -, munka- és tőkejövedelemmel, pénzbeli megtakarítással, többen pedig befektetői, vállalkozói vagyont működtetnek.

Tapasztalatuk, felhalmozott szellemi tőkájuk, tenni akarásuk, meglévő munkaképességük, kisbirtoki áruterhelő képességük értékes a társadalom, a család részére.

Fontos társadalom számára annak tudatosítása, hogy a családját segítő idős ember megbecsülendő

érték és ez a társadalmi teherviselő képességet javító tényező.

Fontos, hogy a városi szolgáltatók, termék-előállítók számára is tudatosodjon, miszerint az időskorúak megfelelő kiszolgálása számukra a talpon maradáshoz szükséges gazdasági kérdés.

Fontos, hogy az idős ember kapjon lehetőséget élettapasztalata, tudása másokkal, főképpen a fiatalabb generációkkal való megosztására, mert ez közösségformáló.

Az idős emberek teljes értékű polgárai a városnak. Szellemi, kulturális, szociális, gazdasági téren nyújtott hozzájárulásuk, családjaikat segítő tevékenységük érték a közösség számára. Az idős személyekkel szembeni megkülönböztetés, előítélet és elkülönülés káros a társadalom számára.

E körben tervezett intézkedések:

III.1.1. Megbecsültséget javító intézkedések

- Az idősek megbecsültségét rendszeresen elősegítő – egyéni példákat is bemutató – tudatformáló tevékenységek támogatása.
- A családtámogató idős ember példaképpé tételének elősegítése.
- Annak szervezése, hogy az idősek élettapasztalataikat rendszeresen megoszthassák a fiatalabb generációkkal, mert elő kell segíteni, hogy tapasztalataikat, tudásukat a fiatalabb nemzedék tagjainak hasznosíthassák.
- A befektető, a közt támogató idős ember rendszeres, nyilvános elismerése.
- Az idősek ügye, a speciális helyzetükből adódó követelmények épüljön be a fontosabb gazdasági, szociális és egészségügyi programokba.
- Az idevágó ismeretek szervezett oktatását már a korai gyermekkortól szükséges elkezdni, a korszerű ismeretközlési technikák alkalmazásával.

III.1.2. Idősek munkavállalásának támogatása

- Mind a jövedelemszerző, mind az önkéntes munkavállalás elősegítése.
- Az idősek kisbirtoki áruterelési feleslegének közfelhasználás céljára történő hasznosulásának elősegítése.
- A városfoglalkoztatás-politikája biztosítsa az idősek kedvezményes részvételi lehetőségét a továbbképző programokban; elősegítve, hogy tovább maradhassanak aktív résztvevői a társadalomnak.

III.1.3. Az élethosszig tartó tanulás lehetőségének biztosítása

- A szegregáció csökkentéséhez, az esélyegyenlőség növeléséhez hozzájárul, ha az idős ember lehetőséget kap a még meglévő erőforrásai fejlesztéséhez, új erőforrások elsajátításához, felhasználásához. Az idős emberek igénylik az új információs és kommunikációs technikák elsajátításának lehetőségét, megőrizve és szinten tartva ezzel szellemi frissességüket, tájékozottságukat, életminőségük javulását, szabadidejük hasznos eltöltését. A sikeres öregedés egyik lehetőségét jelenti a kapcsolatrendszer kiszélesítése, az információ cseréje, felhasználása. Ezáltal fokozható a hasznosság érzése, olyan kapacitások kerülhetnek felszínre, amelyek az idős ember közérzetét, életminőségét javítják. Hangsúlyos szerepe van a modern technika megismertetésének és megszerettetésének. Önkormányzati támogatásra és az oktatási intézmények partneri együttműködésére van szükség, hogy elérhető szolgáltatásokat tudjunk nyújtani számukra.
- A Szenior Akadémia működésének további biztosítása. A Nyugdíjas Szabadegyetem célja az élethosszig tartó tanulás fontossága, a szellemi frissesség, a vitalitás megőrzése, a nyugdíjas évek aktív és tudatos megélése.
- További tudásbővítő előadások, fórumok biztosítása, szervezése.

III.1.4. Generációk egymás közt, egymásért program kiszélesítése

A program egyik célja a foglalkoztatás megszűnését követő passzivitás, hasznosságérzés hiányának oldása. Az idős emberek aktív részvételével megvalósul a múlt értékeinek, hagyományainak átörökítése – mesterségek, átélt történelmi események elmesélése, stb. A program nemcsak a fiatalok és idősök generációja közti távolság csökkentését célozza, hanem az idősök egymás közti kapcsolatainak erősítését is, ami válasz lehet arra az általuk megfogalmazott problémára, hogy elégedetlenek a szabadidő eltöltési lehetőségeikkel, és az emberek közti kapcsolataikkal.

- *A Zalaegerszegi* Gondozási Központ keretében és szervezésben indított **hozzátartozói képzések** (információcsere, tanácsadás, tapasztalatcsere stb.) folytatása.
- Támogatni kell az idős emberek tulajdonában összpontosuló vagyonnak /vállalkozói, lakás, kiskerti/ a fiatalok irányába történő zökkenőmentes, generációs viták nélküli hasznosulását tovább működtetését.

III.2. A TUDATOS IDŐS EMBER

Az előzőekben foglalkozott a Konceptió azzal, hogy az időskorúak potenciális gazdasági, szellemi erőforrásokkal bírnak. Ennek a kérdéskörnek a másik oldala, hogy a hatalmas erőforrásnak birtokában óriási fogyasztói potenciállal, szolgáltatáshoz jutási igénnyel rendelkeznek, és amelynek birtokbavételéhez megvan a megfelelő gazdasági erejük.

Fontos városi érdek, hogy ennek kiszolgálása tisztességes, kulturált formában történjék, illetve az időskorúak pedig legyenek tisztában jogaikkal, az igénybe vett szolgáltatások fajtaival, rendeltetésével, jogsérelem esetén pedig legyen módjuk, lehetőségük a megfelelő jogi támogatásra.

E körben tervezett intézkedések:

- A termelő, az üzleti, a szolgáltató szervezetek figyelmét erre a körülményre rá kell irányítani, s egyben tudatosítani kell bennük, a nem megfelelő magatartás következmények nélkül nem maradhat, jogsérelem esetén pedig az idős ember nem marad magára; ennek a jogvédelmi rendszernek megszervezése fontos feladat.
- Elő kell segíteni – elsősorban a nyugdíjas szervezetek bevonásával -, hogy az idős emberek – megismerkedjenek a számukra nyújtott szolgáltatásokkal, azok előnyeivel és hátrányaival, az igénybevételük módjával, a szavatossági, garanciális igények érvényesítésének módjával, fogyasztói igényeik gazdasági hatásaival, érdek- és jogsérelem esetén pedig az igénybe vehető lehetőségekkel, megismerkedjenek ezek támogatott formáival.
- Elő kell segíteni a szolgáltatásokhoz /fogyasztói javakhoz/ való hozzáférésüket.

III.3. IDENTITÁS ERŐSÍTÉSE, ÖNMEGVALÓSÍTÓ KÖZÖSSÉGEK, ÉRDEKKÉPVISELETEK TÁMOGATÁSA, A KÖZÖSSÉGEK EGYMÁS KÖZÖTTI, VALAMINT AZ IDŐS EMBEREK KÖZÖTTI INFORMÁCIÓ-ÁRAMLÁSÁNAK ELŐSEGÍTSE

A tapasztalat azt mutatja, hogy az idős emberek sok esetben bizonytalanok saját idős koruk megítélésében, viszont erős igénnyel rendelkeznek saját közösségek, érdekképviseletek létrehozására, az abban való tevékenykedésre. E közösségek viszont – hasonlóan az idős emberekhez - az egymás közötti információ-áramlás, tájékoztatás szükségességéről beszélnek.

Az idősök közösségeivel való kapcsolattartásban, az információ-áramlás elősegítésben, a várost érintő társadalmi eseményekről való tájékoztatásban nagy előrelépés történt azzal, hogy az önkormányzat 2013. évtől idősüggyel foglalkozó munkatársat is alkalmaz.

E körben tervezett intézkedések:

- Ismeretterjesztő előadások szervezésével, egyéni konzultációk lehetőségének biztosításával erősíteni kell az idős emberek identitástudatát.
- Ugyancsak ez okból is az időskorúak képviselőik révén a társadalom egyenrangú tagjaiként kapjanak részvételi lehetőséget a helyi döntések kidolgozásában, kiváltképpen azokéban, amelyek sorsukat lényegesen érintik.
- Az Önkormányzat biztosítja minden év októberében az Idősek Világnapja méltó megünneplését, - együtt a civil szervezetekkel.
- Olyan együttműködési formákat és intézményeket kell kialakítani, amelyek segítségével tartós együttes tevékenység valósulhat meg az idősebb és a fiatalabb generációk között a társadalom gazdasági, kulturális tevékenységében és a generációs szolidaritás elmélyítésében, értékeinek megőrzésében és fejlesztésében.
- Segíteni kell az idősek ügyeivel foglalkozó mozgalmak szervezését és fejlesztését, az idős személyek szerveződését, egyesületek, klubok alakítását egymás támogatására, a helyi közösségek szolgálatára. Természetes törekvésnek kell tekinteni részükről érdekvédelmi szervezetek alakítását, s részvételüket a hasonló célokat követő szervezetekben.
- Támogatni kell, hogy a helyi média lényegesen több tudományosan megalapozott, de humánus és együtt érző figyelmet szenteljen az idősödés társadalmi problémáinak, az e korosztályt érintő gazdasági, nyugdíj,- szociális ellátási és egészségügyi kérdéseknek, és egyben a korosztály képviselői kapjanak helyet a közszolgálati média műsoraiban.
- Szükséges kialakítani, lehetőleg az idősügyi szervezetek bevonásával egy olyan monitoring rendszert, amely folyamatosan /vagy legalább időről-időre/ a különösen rendkívüli hatásokat kiváltó társadalmi események kapcsán tanulmányozza az idős emberek életkörülményeiben, szükségleteiben bekövetkezett változásokat, azok pozitív és negatív hatásait és javaslatot tesz az azokra történő megfelelő válaszlépések megtételére.

III.4. AZ IDŐS KORÚAK SZÜKSÉGLETEIT BIZTOSÍTÓ SZOLGÁLTATÁSOK TÁMOGATÁSA, A SZOLGÁLTATÁSOKHOZ VALÓ HOZZÁFÉRÉS ELŐSEGÍTÉSÉNEK TÁMOGATÁSA

A városi önkormányzat a közüzemi-, a kulturális-, a sport-, az egészségügyi és szociális szolgáltatások területén számos vállalkozás és intézmény tulajdonával rendelkezik.

Ezek a szervezetek szolgáltatásait az időskorúak is igénybe veszik és ennek során több-kevesebb szolgáltatótól több-kevesebb kedvezményt is nyújtanak az ebbe a korosztályba tartozók részére.

Az önkormányzati érdekeltségeken kívül van több olyan más szolgáltató, amelyik a nála fogyasztó időskorúak részére nyújt támogatást. Így van ez különösen a közlekedés területén, ahol állami akaratból az időskorúak külön kedvezményekhez jutnak.

Mindemellett igény van arra, hogy minél több szolgáltató alakítson ki kizárólag az idősek részéről igénybe vehető szolgáltatásokat, szolgáltatáscsomagokat.

Ezeknek a szolgáltatásoknak a kialakítása támogatási lehetőségeit a város megvizsgálhatná, illetve elősegíthetné a szolgáltatónak nyújtható kedvezmények biztosításával. A „Egerszeg Kártya” nyújtotta lehetőségek kiterjesztésével – akár szociális küszöb közbeiktatásával – megfontolást igényel ennek a kérdéskörnek a tanulmányozása.

E körben tervezett intézkedések:

- A városi tulajdonban lévő társaságoknál, intézményeknél érvényesíteni kell, hogy az esetleges kedvezőtlen gazdasági körülmények bekövetkeztében is fennmaradjon az időskorúaknak nyújtandó szolgáltatások kedvezményes köre.
- E társaságoknál törekedni kell ezen szolgáltatási kör önkormányzat általi bővítésére, esetleges szociális küszöb beiktatásával, vagy az Egerszeg Kártya lehetőségeinek kihasználásával.

- Úgyszintén törekedni kell arra, hogy a város más gazdálkodó szervezetei is, vizsgálják meg az időskorúak részére nyújtható fogyasztási, szolgáltatási lehetőségek csomagok kialakításának, illetve ezek kedvezményes értékesítésének lehetőségét, a városi önkormányzat pedig azt ehhez való viszonyát tehetné vizsgálódás tárgyává.

III.4.1. Kulturális szolgáltatások

Ebben a körben külön kérdéskör a kulturális lehetőségek biztosítása idős emberek számára, illetve a programokhoz, kulturális szolgáltatásokhoz való hozzáférésük megismertetése, a kedvezmények körének bővítése.

E körben tervezett intézkedések:

- Speciálisan az idős emberek részére biztosított rendezvények, szolgáltatások *szervezése*,
- a városban szervezett programokon való részvételhez és a szolgáltatások igénybe vételéhez nyújtott kedvezmények *idős emberek körben* történő ismertetése.
- A kedvezményt nyújtó kulturális intézmények körének bővítése, a kedvezmények mértékének növelése.
- az Idős emberek Hónapja rendezvénysorozat további folytatása illetőleg *más*, az idős emberekre irányuló, részvételükkel megvalósítandó kulturális programok szervezése (pl. népi hagyományok átörökítésének, bemutatásnak lehetőségei, helytörténeti séták, ismeretterjesztő interaktív előadások stb.).
- A programokra való eljutás segítése pl. önkéntes diákok bevonásával.

III.5. AZ IDŐSEK BIZTONSÁG ÉRZETÉNEK ERŐSÍTÉSE, BIZTONSÁGÁNAK VÉDELME

Az időskorúak biztonságérzetének fokozása közösségi érdek, s egyben sokrétű intézkedést igényel. Az idős lakosság a bűnelkövetések szempontjából fokozott veszélynek kitett csoport. Ezért fontos az egyéni biztonság, a saját tulajdon védelmében történő segítségnyújtás. A tapasztalatok szerint a potenciális veszélyeket illetően az idős emberek kevés ismerettel rendelkeznek.

A kérdéskörben a teendő intézkedéseket két főbb csoportba soroltuk, a közbiztonság és a közlekedés biztonsága területét kiemelve.

III.5.1. A közbiztonság

E körben tervezett intézkedések:

- Figyelemfelhívás az idős embereket fokozottan veszélyeztető bűncselekmények jellegére, ezek kivédésére.
[Ennek egyik módja lehet a figyelemfelkeltő előadások, ismeretterjesztő anyagok minél szélesebb körű bemutatása, ami történhet a fiatalok – középiskolás, főiskolás korosztály közreműködésével. Információs anyagok, szórólapok, filmek készítése és alkalmazása.]
- Az időskorúak részére külön prevenciós programok biztosítása.
- A média bevonása a prevencióba.
- Szoros együttműködés szükséges a rendőrség Bűnmegelőzési csoportjával, illetőleg az önkéntes- és a kortárs segítő szervezetekkel.
- Megelőző intézkedések tétele az idős emberek biztonsága érdekében.
- A közbiztonság szempontjából veszélyeztetett idős emberek személyek lakókörzetének felmérése, visszatérő rendőri ellenőrzésre vonatkozó program elindítása.

III.5.2. A közlekedés biztonságosabbá tétele

A közlekedésbiztonsági helyzet alakulását az ember, a jármű és a közlekedési környezet határozza meg.

E körben tervezett intézkedések:

- Fontos, hogy a *közlekedési szinterek átalakításakor* fokozottan vegyük figyelembe az idősök szempontjait (pl. a reakcióidők és mozgás lassúbbá válása szükségessé teszi több járdaszívet építését a gyalogosan közlekedők szempontjából, ezzel együtt a gyalogos átkelő helyeken a jelzőlámpa biztosítson elegendő időt a biztonságos áthaladáshoz a lassabban mozgó idősök számára is.).
- Ugyanilyen fontos a *tömegközlekedési eszközök*, (pl. alacsony platójú buszok) gyalogátkelőhelyek akadálymentes megközelíthetősége.
- A tömegközlekedésben a buszok viszonylat jelző tábláinak megfelelő kivilágítása.
- A *gyalogos közlekedő területek* más burkolati anyaggal, színnel történő egyértelmű elválasztása, ami a gyalogos – kerékpáros, illetve motoros balesetek csökkenését eredményezheti és szerencsés lenne a gyalogos és kerékpáros zóna markánsabb elválasztása a balesetek elkerülése érdekében.
- Szükség van a járdafelületek javítására egyes városrészekben, valamint több és biztonságosabb kerékpárútra a városban.
- A közlekedésben az idősökre való nagyobb odafigyelés propagálása az utcán, és a tömegközlekedési járműveken.
- Idősöket ellátó intézményeknél *jelzőtáblák elhelyezése*.

III.6. A MENTÁLISAN VAGY SZOCIÁLISAN RÁSZORULÓ IDŐS EMBEREK ELLÁTÁSA

Minden ember megbetegedhet, érheti baleset vagy sérülés. A kor előrehaladtával ennek kockázata növekszik, idősebb korban pedig nagyobb ezek gyakorisága.

Az is köztudott, hogy bár az időskorúak többsége megfelelő vagyonnal, jövedelemmel bír, mégis vannak közöttük olyanok, akiknek ez nem adatott meg, vagy nem elégséges ahhoz, hogy önmaguk ellátásáról megfelelően gondoskodni tudjanak és ezért ebben őket támogatni kell.

Az is előfordul, hogy a megfelelő erőforrásokkal rendelkező időskorú kerül olyan helyzetbe, hogy kénytelen ő, vagy családja igénybe venni valamilyen fajta, e téren működő szolgáltatást. Ezeknek az élethelyzeteknek a megoldására a város jól felkészült, egészségügyi és szociális ellátórendszere még annak ellenére is kiváló, hogy néhány – fentebb már részletezett - területen kapacitáshiánnyal küzd. Ismeretes, hogy ebben a körben különösen fontos az szolgáltatásokhoz való hozzáférés megfelelő elősegítése is. A Konceptió részben erre figyelemmel külön foglalkozik az egészségügyi ellátáshoz, illetőleg a szociális ellátáshoz kapcsolható feladatok meghatározásával.

III.6.1. Az egészségügyi ellátás

III.6.1.1. Szűrővizsgálatok biztosítása, egészségnapok szervezése

E körben tervezett intézkedések:

- Az érzékszervek (hallás, látás) továbbá vizelet, vércukor, vérnyomás, EKG, csontritkulás, tüdő, daganatok (pl. emlő-, méhnyak-, vastagbél-, végbél, bőr és prosztatata szűrés stb.),

- pajzsmirigy, stb. vizsgálatok szervezése és programokon való részvétel ösztönzése,
- Szűrővizsgálatokon túl felvilágosító előadásokat tartása az életkori sajátosságokról, gondokról, betegségekről, tünetek felismeréséről (népszerűsítés előadássorozaton túl kiadványok, helyi újság vagy honlapon történő terjesztése),
- Főiskolás hallgatók bevonásával gyógytorna lehetőségének tovább biztosítása az idős klubjaiban.

III.6.1.2. A már meglévő szolgáltatási formák kapacitásbővítése

E körben tervezett intézkedések:

- Elsősorban azoknak a szolgáltatásoknak az erősítése szükséges, amelyek lehetővé teszik az idős ember saját otthonában való ellátását.
Mindez a költséghatékonyságon túl fontos tényező
 - az időskori függetlenség minél hosszabb ideig történő megőrzésében (még akkor is, ha ez az egészségi állapotból adódóan csak korlátozott mértékben tud megvalósulni),
 - a pszichés állapotromlás megakadályozásában,
 - a meglévő társas kapcsolatrendszer fenntartásában, mert a kedélyállapot, a társas kapcsolatok megőrzése nagy szerepet játszik a további pszicho-szomatikus tünetek, betegségek kialakulásának megelőzésében.
- Az orvosi kezelésem túl fontos a rendszeres szak- és alapápolási feladatok ellátásának biztosítása,
- A gondozási tevékenység további támogatása, mert ez összehangoltan, tervezetten működik a város egész területén és fontos szerepet játszik az ön-ápolási kapacitások bővítésében.

III.6.2. Szociális szolgáltatások

III.6.2.1. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás bővítése

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás.

A városban biztosított jelzőrendszeres házi segítségnyújtással az idős és rászoruló emberek a szolgáltatásokhoz egyre szélesebb körben juthatnak hozzá, az ellátottak saját lakókörnyezetükben maradhatnak, s ez által elkerülhetővé válik, vagy lényegesen kitolódik a szociális otthonokba történő bekerülés.

A szolgáltatás tartalma: Az ellátást igénybe vevő lakásán elhelyezett jelzőrendszeres készülék és a hordozható jelzőkészülék egység használatával készenléti beosztásban alkalmazott ügyeletes gondozói közreműködéssel 24 órás folyamatos távfelügyelet biztosítása az ellátott részére.

A szolgáltatás évek óta 66 készülékkel működik, mint ahogy a bentlakásos intézményekben, itt is megjelent a várólista, 2019. évben 19 fő várakozott ellátásra (készülékre).

E körben tervezett intézkedés:

- A szolgáltatás szélesebb körben való hozzáférésehez szükséges a jelző készülékek bővítése, amennyiben a meglévő berendezés bővítése már nem megoldható, úgy új segélyhívó berendezés és készülékek beszerzésével valósulna meg.

III.6.2.2. Idősek Gondozóháza átalakítása Idősek Otthonává

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 138. § (4) bekezdése kimondja, hogy átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény - az éjjeli menedékhely és a hajléktalan személyek átmeneti szállása kivételével - 2022. december 31-éig működhet.

E körben tervezett intézkedés:

Fenti jogszabály értelmében, mivel az Idősek Gondozóháza átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, így 2022. december 31-ig tartós bentlakásos ellátást biztosító intézménnyé (Idősek Otthonává) szükséges a működést átalakítani.

IV. A KONCEPCIÓ HATÁSAINAK VIZSGÁLATA

Az Idősügyi Konceptió feladatainak végrehajtása, hatásainak a társadalmi körülményekkel való egybevetése megköveteli, hogy maga a Konceptió is folyamatos társadalmi és intézményes figyelem előtt történjen, időről-időre sor kerüljön a benne foglaltak áttekintésére, felülvizsgálatára.

E körben tervezett intézkedések:

- Az Idősügyi Konceptió rendezett formában történő nyilvános hozzáférhetősége biztosítása,
- A Konceptió végrehajtása, hatásainak figyelemmel kísérése az Idősügyi Tanács közreműködésével, és rajta keresztül az időskorúak szervezeteinek bevonásával,
- A Közgyűlés előtt a koncepció félidejében 2022. februárban beszámolási kötelezettség előírása.

Zalaegerszeg, 2020. augusztus 24.

ZÁRADÉK

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Idősügyi Konceptióját Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése a 2020. év szeptember 10. napján hozott/2020. (IX.10.) határozatával elfogadta.

Balaicz Zoltán
polgármester

A zalaegerszegi szociális ellátórendszer 2019. év

Szolgáltatások/ Ellátások	Szolgáltató/ Intézmény neve	Fenntartó
Étkeztetés	Zalaegerszegi Gondozási Központ	Zalaegerszegi Szociális Társulás
Házi segítségnyújtás	Zalaegerszegi Gondozási Központ	Zalaegerszegi Szociális Társulás
Házi segítségnyújtás	Baptista Tevékeny Szeretet Misszió	Baptista Tevékeny Szeretet Misszió
Házi segítségnyújtás	Dániel Református Házigondozó Szolgálat	Magyarországi Református Egyház
Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	Zalaegerszegi Gondozási Központ	Zalaegerszegi Szociális Társulás
Támogató szolgálat	Dániel Református Támogató Szolgálat	Magyarországi Református Egyház
Támogató szolgálat	MMSZ Sorstárs Támogató Szolgálat	Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület
Támogató szolgálat	Fogyatékkal Élők Támogató Szolgálat Zalaegerszeg	Magyar Vöröskereszt Zala Megyei Szervezete
Támogató szolgálat	Kolping Támogató Szolgálat	Kolping Oktatási Szociális és Intézményfenntartó Szervezet
Közösségi ellátás	Pszichiátriai Betegek Közösségi Ellátó Szolgálat Zalaegerszeg	Magyar Vöröskereszt Zala Megyei Szervezete
Közösségi ellátás	Szenvedélybetegek Közösségi Ellátó Szolgálat Zalaegerszeg	Magyar Vöröskereszt Zala Megyei Szervezete
Család- és gyermekjóléti szolgáltatás	Zalaegerszegi Család- és Gyermekjóléti Központ	Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata
Utcai szociális munka	Hajléktalanok Átmeneti Gondozási Központja	Magyar Vöröskereszt Zala Megyei Szervezete
Időskorúak nappali ellátása	Zalaegerszegi Gondozási Központ	Zalaegerszegi Szociális Társulás
Fogyatékos személyek nappali ellátása	Mandulavirág Fogyatékkal Élők Református Gondozóháza	Magyarországi Református Egyház
Hajléktalan személyek nappali ellátása	Hajléktalanok Átmeneti Gondozási Központja	Magyar Vöröskereszt Zala Megyei Szervezete
Pszichiátriai betegek nappali ellátása	Zalaegerszegi Gondozási Központ	Zalaegerszegi Szociális Társulás
Szenvedélybetegek nappali ellátása	Zalaegerszegi Gondozási Központ	Zalaegerszegi Szociális Társulás
Időskorúak gondozóháza	Zalaegerszegi Gondozási Központ	Zalaegerszegi Szociális Társulás
Hajléktalanok éjjeli menedékhelye és átmeneti szállása	Hajléktalanok Átmeneti Gondozási Központja	Magyar Vöröskereszt Zala Megyei Szervezete
Idősek otthona	Zalaegerszegi Gondozási Központ	Zalaegerszegi Szociális Társulás

Idősek otthona	Zala Megyei Gondoskodás Egyesített Szociális Intézmény	Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság
Idősek otthona	Gondviselés Háza	Magyar Katolikus Egyház Szombathelyi Egyházmegye
Fogyatékos személyek otthona	Mandulavirág Fogyatékkal Élők Református Gondozóháza	Magyarországi Református Egyház
Fogyatékos személyek otthona	Zala Megyei Gondoskodás Egyesített Szociális Intézmény	Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság
Pszichiátriai betegek otthona	Zala Megyei Gondoskodás Egyesített Szociális Intézmény	Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság
Pszichiátriai betegek lakóotthona	Levendel László Otthon	Esthajnal Alapítvány

Forrás: Polgármesteri Hivatal Humánigazgatási Osztály 2019.

ÉTKEZTETÉSBEN RÉSZESÜLŐK MUTATÓSZÁMAI

Ellátottak száma 2018. december 31-én:	379 fő
<i>Zalaegerszeg</i>	
- helyben fogyasztással vagy elvitellel:	186 fő
- szállítással:	184 fő
<i>Kispáli</i>	
- szállítással:	4 fő
<i>Nagypáli:</i>	
- szállítással:	1 fő
2019. december 31-ig új felvételek számának alakulása:	112 fő
Ellátásból kikerültek számának alakulása:	121 fő
2019. december 31-én ellátottak számának alakulása:	370 fő

Étkeztetésben részesülők száma ellátási körzetenként

Ellátási körzet	Ellátottak száma
Szociális Klub	15
Landorhegyi Idősek Klubja	46
Andráshidai Idősek Klubja	5
Kistérség	5
Repeta	63
Belvárosi Idősek Klubja	35
Belváros elvitel + szállítás	201
Összesen:	370

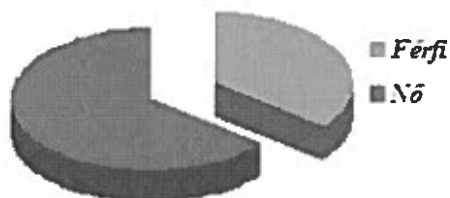
Helyben fogyasztja vagy elviszi	186
Lakásra szállítják	184

- *Helyben fogyasztja vagy elviszi*
- *Lakásra szállítják*

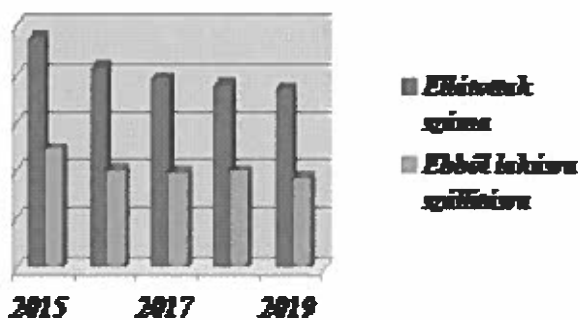
Ellátottak nem szerinti megoszlása

Férfi	132
Nő	238

Étkeztetésben részesülők számának összehasonlítása

	2015	2016	2017	2018	2019
Ellátottak száma	476	414	390	379	370
Ebből lakásra szállításra	245	202	194	198	184

Étkeztetésben részesülők megoszlása szociális rászorultság alapján

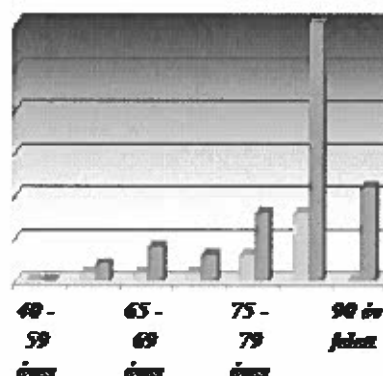
Életkora miatt étkeztetésben részesül (65 év feletti)	317
Egészségügyi állapota miatt étkeztetésben részesül	53

HÁZI SEGÍTSÉGNYÚJTÁSBAN RÉSZESÜLŐK MUTATÓSZÁMAI

Ellátottak száma 2018. december 31-én:		75
2019. évben ellátásba vettek száma:		45
2019. évben ellátásból kikerültek száma:		48
Ellátottak száma 2019. december 31-én:		72
Ebből:	területi gondozott	61
	nyugdíjsházi gondozott	11

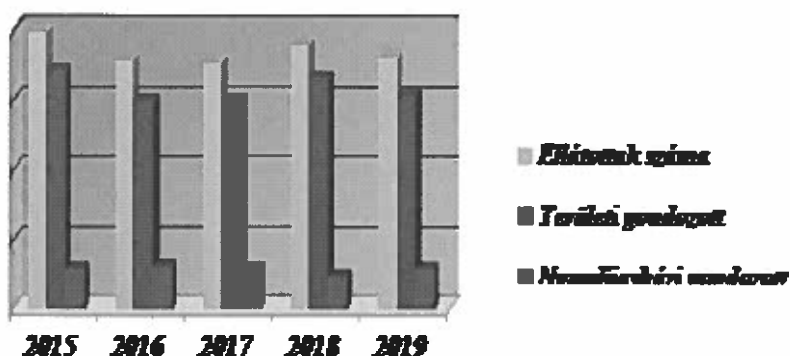
Ellátottak kor és nem szerinti megoszlása

	Férfi	Nő
40 - 59 éves	0	0
60 - 64 éves	1	2
65 - 69 éves	1	4
70 - 74 éves	1	3
75 - 79 éves	3	8
80 - 89 éves	8	30
90 év felett	0	11
Összesen:	14	58

Gondozottak számának összehasonlítása

	2015	2016	2017	2018	2019
Ellátottak száma	79	71	70	75	72
Területi gondozott	68	59	59	66	61
Nyugdíjsházi gondozott	11	12	11	9	11

Házi segítségnyújtásban részesülők gondozási szükséglet szerinti megoszlása

0. fokozat	I. fokozat	II. fokozat	III. fokozat	Összesen
4	56	7	5	72

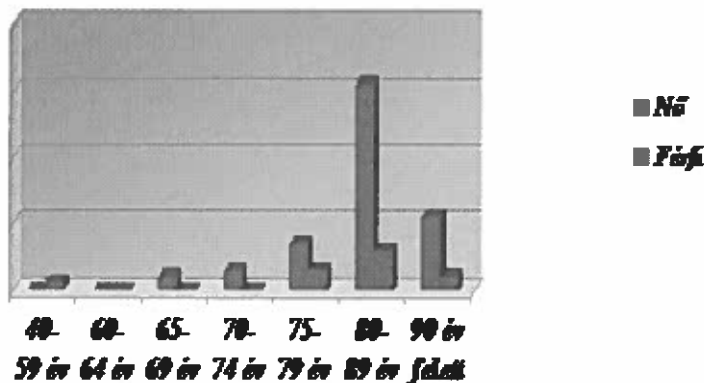
Szociális segítségben részesülők száma	4
Személyi gondozásban részesülők száma	68

JELZŐRENDSZERES HÁZI SEGÍTSÉGNYÚJTÁSBAN RÉSZESÜLŐK MUTATÓSZÁMAI

Jelzőkészülékek száma:	66 db
2018. december 31-én jelzőrendszeres házi segítségnyújtásban részesülők száma	69
2019. évben ellátásba vettek száma:	16
2019. évben jelzőrendszeres házi segítségnyújtásból kikerülők száma:	19
2019. december 31-én ellátásban részesült	66

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtásban részesülők kor és nem szerinti megoszlása

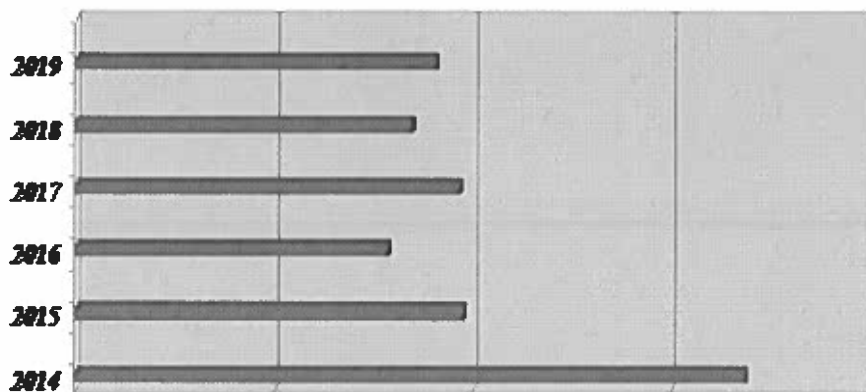
	Nő	Férfi
40-59 év	0	1
60-64 év	0	0
65-69 év	2	0
70-74 év	3	0
75-79 év	7	3
80-89 év	31	6
90 év felett	11	2
Összesen:	54	12

Segélykérések számának alakulása

	Január	Február	Március	Április	Május	Június	Július	Augusztus	Szeptember	Október	November	December	Összesen
Éles riasztás	2	5	3	3	6	4	3	4	5	6	4	2	47
Téves riasztás	1	0	1	0	0	2	2	0	1	0	2	0	9
Készülék kihelyezés+próba	2	8	6	2	4	2	1	4	0	0	4	2	35

Év	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Segélykérések száma	169	98	79	97	85	91

Az ellátottak szociális rászorultság szerinti megoszlása

Egyedül élő 65 év feletti	73
Egyedül élő súlyos fogyatékos	1
Kétszemélyes háztartásban élő 65 év feletti	10
Kétszemélyes háztartásban élő súlyos fogyatékos	1
Összesen	85

Az ellátottakból házi segítségnyújtásban is részesülők száma

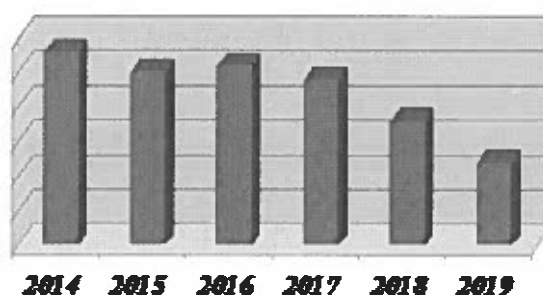
Házi segítségnyújtásban is részesülők száma	12
Házi segítségnyújtásban nem részesülők száma	54

IDŐSEK KLUBJA MUTATÓSZÁMAI

Ellátottak száma 2018. december 31-én:	93 fő
2019. évben ellátásba vettek száma:	14 fő
2019. évben ellátásból kikerültek száma:	20 fő
Ellátottak száma 2019. december 31-én:	87 fő

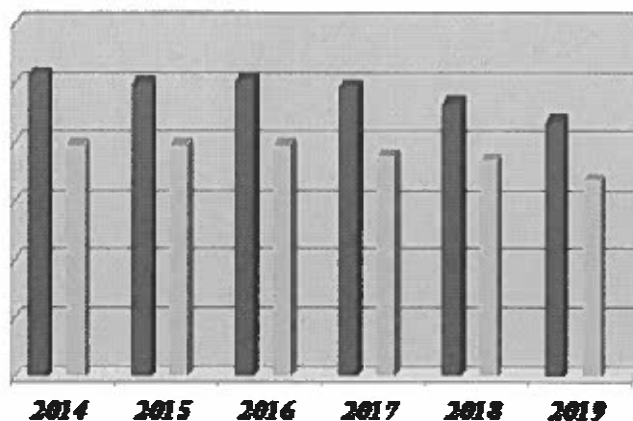
Klubtagok számának összehasonlítása

Időszak	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Klubtagok száma (fő)	103	100	101	99	93	87

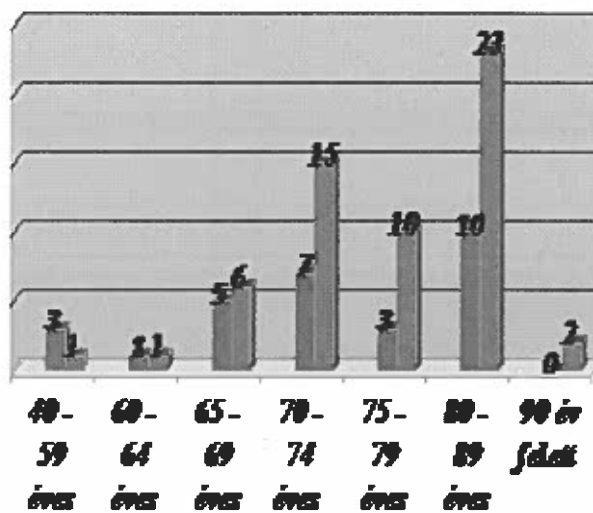
Megjelent klubtagok számának alakulása

Időszak	Klubtagok száma december 31-én (fő)	Napi átlag megjelentek száma (fő)
2014	103	79
2015	100	79
2016	101	79
2017	99	75
2018	93	74
2019	87	67

Az ellátottak nem és kor szerinti megoszlása

Kor	Férfi	Nő
40 - 59 éves	3	1
60 - 64 éves	1	1
65 - 69 éves	5	6
70 - 74 éves	7	15
75 - 79 éves	3	10
80 - 89 éves	10	23
90 év felett	0	2
Összesen:	29	58

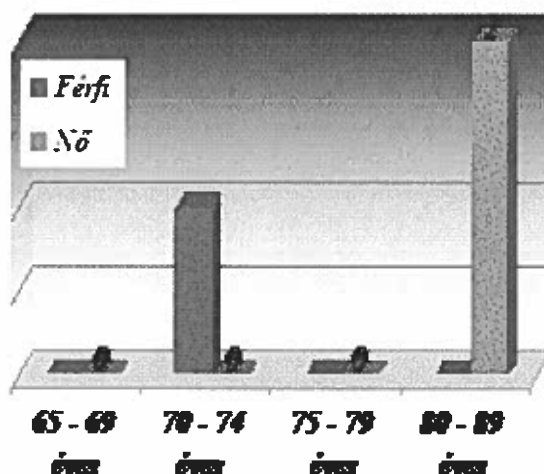

DEMENS SZEMÉLYEK NAPPALI ELLÁTÁSA MUTATÓSZÁMAI

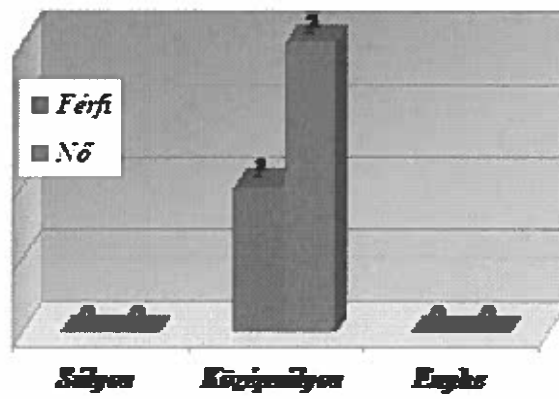
Ellátottak száma 2018. december 31-én:	6
2019. évben ellátásba vettek száma:	3
2019. évben ellátásból kikerültek száma:	6
Ellátottak száma 2019. december 31-én:	3

Ellátottak kor és nem szerinti megoszlása

	Férfi	Nő
65 - 69 éves	0	0
70 - 74 éves	1	0
75 - 79 éves	0	0
80 - 89 éves	0	2
Összesen	1	2

	Demencia foka		
	Súlyos	Középsúlyos	Enyhe
Férfi	0	1	0
Nő	0	2	0
Összesen	0	3	0

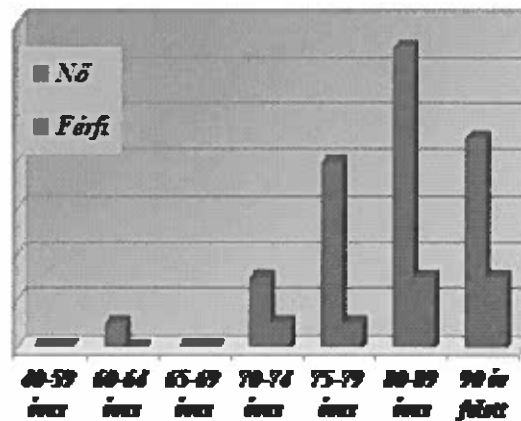

Idősek Gondozó Háza mutatószámai

Ellátottak száma 2018. 12. 31 - én	41
2019. évben felvettek száma:	56
2019. évben az ellátásból kikerültek száma:	55
Ellátottak száma 2019. 12. 31 - én	42

Ellátottak kor szerinti megoszlása

	Nő	Férfi
40-59 éves	0	0
60-64 éves	1	0
65-69 éves	0	0
70-74 éves	3	1
75-79 éves	8	1
80-89 éves	13	3
90 év felett	9	3
Összesen	34	8

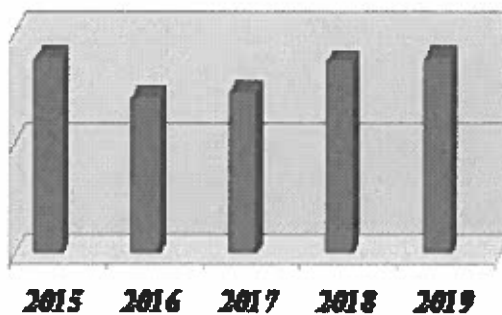

Az ellátás megszűnésének okai

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Gondozása megszűnt	28	21	24	20	16	16
Tartós intézménybe került	19	13	24	26	12	26
Elhunyt	15	6	27	11	20	13
Összesen:	62	40	75	57	48	55

Várakozók számának alakulása

Év	Várakozók száma
2015	89
2016	71
2017	73
2018	87
2019	89

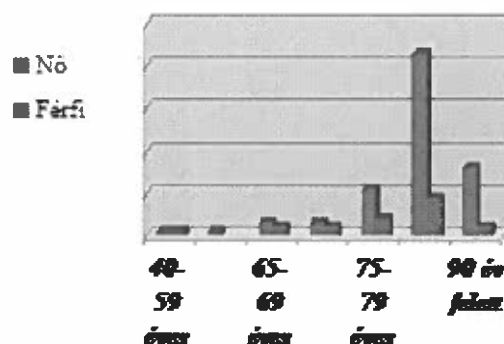

IDŐSEK OTTHONA MUTATÓSZÁMAI

Ellátottak száma 2018. 12. 31 - én	95
2019. évben felvettek száma:	62
2019. évben megszűntek száma:	59
Ellátottak száma 2019. 12. 31 - én	98
Demens ellátottak száma 2018. december 31-én:	27
2019. évben felvettek száma:	22
2019. évben megszűntek száma:	25
Ellátottak száma 2019. 12. 31 - én:	24

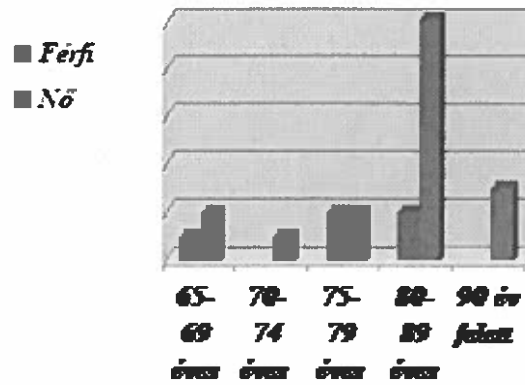
Ellátottak kor és nem szerinti megoszlása

Életkor	Nő	Férfi
40-59 éves	1	1
60-64 éves	1	
65-69 éves	3	2
70-74 éves	3	2
75-79 éves	11	4
80-89 éves	43	9
90 év felett	16	2
Összesen:	78	20

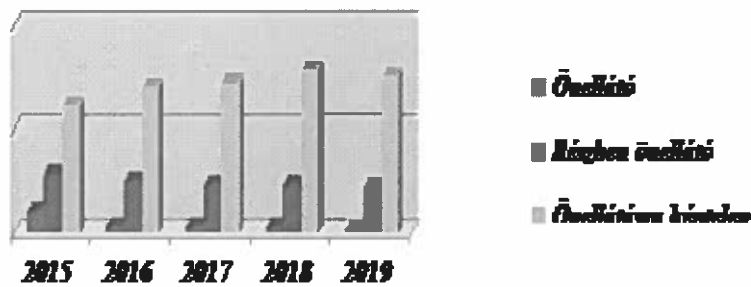
Demens ellátottak kor és nem szerinti megoszlása

	Férfi	Nő
40-59 éves		1
65-69 éves	1	2
70-74 éves		1
75-79 éves	2	2
80-89 éves	2	10
90 év felett		3
Összesen	5	19

Ellátottak egészségügyi állapot szerinti megoszlása

	2015	2016	2017	2018	2019
Önellátó	10	3	3	3	1
Részből önellátó	28	25	24	23	22
Önellátásra képtelen	61	70	72	78	75

Várakozók számának alakulása

Év	Várakozók száma
2015	167
2016	157
2017	139
2018	150
2019	158

